ANUL I No 107 — 6 PAGINI 2 LEI — Miercuri 19 Noembrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București ... | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, P.tru instituții 1000 lei | Redacția din Chișinău: Strada Mihai Eminescu 19, Telefon 309

In Crimeea țărăncile se închină la troița unui cimitir de eroi români

Evanghelia Mântuitorului este faptă. Ea nu a fost scrisă ca să fie, ci pentru că a fost trăită. Viața lui Christos-Dumnezeu, a fost supusă trudei legilor omenești, a acceptat pecetea pedepsei divine și a luptat pentru răscumpărarea noastră. Așa că din ea și numai prin ea să tălmăciți viața credincioșilor.

MAREȘAL ION ANTONESCU

CE A INSEMNAT BASARABIA

Dacă în acea zi de tristă memorie și desonoare pentru întreg neamul românesc, când s'a frânt din trupul țării mădularul basarabean, conștiința românească s'a cutremurat și dacă în ziua eliberării de sub jugul rusesc termometrul conștiinței a înregistrat o ridicare excepțională, se datorește, nu unui sentimentalism de ocazie, ci unor realități considerate determinante. Realități determinante nu numai pentru viața prezentă a neamului românesc, dar pentru întreaga noastră desfășurare națională și statală.

Dacă știm ce a însemnat Basarabia ca teritoriu, populație și avuții, ne explicăm deopotrivă atât cutremurarea din ziua cedării, ca și strălucirea din ziua revenirii.

Basarabia a reprezentat, cu cei 44.422 km. 15,1% din întreaga suprafață a fostei Românii Mari; iar populația la data cedării se cifra la circa trei milioane, din care 56.2% Români.

In ce privește suprafețele de pământ, din totalul de 4.381.345 ha., pământul arabil deține 3.031.529 ha., viile 110.582 ha., livezile 28.274, fânețele 28.425 ha., pășunile 427.618 ha. și pădurile 199.460 ha. Este drept că cele 535.457 ha., de teren neutilizabil constitue o învinuire pentru noi, întrucât n'am făcut totul pentru a-l reda producției.

Suprafața arabilă ne arată că Basarabia a constituit un factor hotărîtor pentru renumele de grânar european, ce se acordase României.

Intinsele suprafețe cu vița de vie, ne amintesc de renumitele vinuri basarabene cari o să ne îndrepte din nou spre țară.

Livezile de pomi fructiferi vin să adaoge la bogăția viței de vie, iar fânețele și pășunile care se cifrează la aproape 460 de mii de ha., ne mărturisesc o creștere a vitelor în floare.

Astăzi, nu va trebui să uităm că și cele 535.457 ha. de teren neutilizabil, pe de o parte, ca și cele 427.618 ha. de pășuni vor fi supuse unui regim tot mai activ și mai productiv.

In afară de ceeace a însemnat Basarabia ca realitate demografică și agrogeografică, trebue să amintim de câteva din realizările românești în decursul celor 25 ani.

Mai întâi societățile anonime care erau în număr de peste 70, rulau un capital de peste 285 milioane lei dintre cari 51 bănci cu 217,5 milioane lei, 7 industriale cu 49 milioane și 13 comerciale cu 18,6 milioane.

Intreprinderile industriale, pentru produsele alimentare, lemnării, metalurgice, pielărie, textile, chimice, materiale de construcții, sticlărie, ceramică, hârtie, arte grafice și zahăr, atinseseră numărul 202, cu un capital investit de 650 milioane lei, folosind 12.349 H. P. și utilizând mai multe mii de muncitori.

Vastele construcții inaugurate cu câțiva ani înainte de către direcția silozurilor, pe întreg cuprinsul Basarabiei, ca și atâtea alte înfăptuiri dovedesc încă odată efortul constient depus de Statul Român, pentru valorificarea, potențelor solului și subsolului basarabean.

Efort care, de astădată, se va depune înzecit.

Pentru a binemerita jertfele celor scumpi nouă și pentru a binemerita poziția câștigată de România în Sud-Estul european.

Dunăre

PROBLEME BASARABENE

DORUL DE CÂNTEC

Aceasta ar fi expresia ce ar caracteriza setea de prefacere a ființei basarabene, după un an de opresiune teroristă, cimentată pe sânge și vaete de prigoană omenească. Nu e nicio picătură de neseriozitate într'o astfel de afirmație, dacă ne gândim că în vara îndoliată a anului 1940 cea mai numeroasă orchestră simfonică din lume se întinsese ca o pecingine pe plușul verde al grădinii publice din Chișinău, spărgând ferestrele cerului cu gogorițele furioase ale Internaționalei, în vremea ce întregul public local, pe care „cucoanele" sosite din pusta Uralilor îl înăbușiseră cu coșmarul suspiciunilor și insultelor grele cât niște lespezi de piatră, împingând celebrele hiene ale poliției staniliste la percheziții nocturne, își înghițea cu gâtlejul sufocat de neputință, lacrima consolatoare, stropită cu fiere.

Desmățul sovietic n'a fost în stare să se atingă de constituția morală a moldovenismului transprutean.

Imi povestea un distins intelectual, rămas sub ocupația sovietică, ce hotărîtoare transfigurație simțea personalitatea anihilată a inimii basarabene, când înainte de a se ridica toate aparatele de radio de prin case, emisiunile de muzică națională ale postului nostru bucureștean rechemau toate ungherele conștiinței împilate și măcinate ale tuturor naționaliștilor basarabeni.

Astăzi când s'au deschis zăvoarele penitenței, nu-și poate nimeni închipui ce sete grozavă de simfonie alinătoare simte conștiința aceasta sguduită a poporului supus la cea mai grea ispită din istoria lumii. Ea vrea să i se spargă lințoliul de adormire sub care se sufoca, vrea să i se dea să aspire cu toată plinătatea fiorii nouilor realități românești, vrea să trăiască integral vulcanicele sforțări de instituire a unei vieți noui, care ar fi în stare să spele toate îngenunchierile trecutului.

Pentru realizarea unei astfel de năzuinți se cere în primul rând o vastă activitate culturală. Cultura e cerută mai înainte de orice apanaj fizic ce i s'ar acorda.

Să i se ofere muzică românească, grijă pentru redresarea sufletului său și lucrurile acestea se pot realiza din prisosință în mediul actual al Chișinăului.

Trebuie puse la contribuție toate valorile locale. In afară de intelectualii veniți după trecerea războiului, trebue să i se acorde posibilitatea de manifestare înflăcăratului dirijor basarabean Mihail Stegaru din pulpele căruia au mușcat cu sete șobolanii închisorilor sovietice. Omul acesta de o vastă pregătire muzicală, nu atât academică, cât mai ales deținătoare a marei virtuți de introducere în spiritualitatea dornică de culmi a factorului psihologic basarabean, din ale cărui mâini conducătoare, melodia românească dobândește puterea de purificare și tresăltare a tuturor aspirațiilor spre ale orizonturi mai pline de azur.

Acestui om, înainte de orice trebuie să i se garanteze un mijloc de existență, pentru ca să poată activa.

Nu trebuie scăpat din vedere nici aportul, pe care l-ar putea da elevii școlilor secundare, unde tradiția cutremurărilor naționale e încă vie.

E proaspătă încă în memoria celor ce au asistat la serbarea A. C. T.-ului, din 8 Noembrie 1941, dicțiunea impecabilă și avântul tânărului Trohin, a care isbutit să înalțe până la lacrimi sufletul chinuit al celor rămași sub călcâiul sovietic.

Ca el sunt foarte mulți; trebuiesc folosiți, adunați și îndrumați pentru ca scopul ultim al activității culturale să-și aducă roadele.

Basarabia își încordează puterile pentru a uita trecutul.

Să-i oferim înflăcărarea simfonică a vremurilor cunoscătoare de psihologie capabilă de înfăptuiri eterne.

Sergiu Matei Nica

De vorbă cu sătenii mei în com. Dondușani și Plopi

La Anton Galețchi, s'a făcut lumină mare

Distanța Bălți-Dondușani am făcut-o cu trenul. In compartimentul de clasa II-a, unde mă instalasem la Bălți-Slobozia, era destul de cald așa că am putut să dorm și să-mi reviu după oboseala drumului de peste zi, făcut cu mașina de la Chișinău la Orhei.

Neajunsul a fost că am ajuns noaptea și pe deasupra începuse să plouă. O ploaie măruntă cernută ca toate burele ciobănesc de pe melagurile nordului basarabean.

Cum în gară nu erau decât câțiva pasageri necunoscuți și de pe alte locuri, ne-am adunat toți la un loc și-am început să ne întrebăm ce vom face până dimineața. Nimeni nu cunoștea târgușorul, iar eu care lipsisem de aproape doi doi ani de pe aceste locuri, aproape că nu știam mai multe decât ei.

Norocul nostru însă a fost întâi un hamal mut care mă recunoscuse din alte vremuri. Pe atunci Basarabia nu îndurase nimic din chinul celor 385 de zile de opres. Imi făcuse semn să-i dau o țigară. Era tabietul lui pe lângă cei câțiva lei bacsis pe care nu-l mai primise de aproape câțiva ani.

A fost foarte mulțumit când i-am întins un pachet cu țigări pe care îl mai aveam în buzunar pentru orice eventualitate. Pentrucă pasagerului îi sade bine cu drumul, dar e mai nimerit dacă are în geantă sau în buzunare cum aveam eu și provizie de tutun.

Am vrut să-l întreb câte ceva, dar cu gesturile mele întrebătoare nu izbuteam să capăt nici un răspuns mulțumitor; în cele din urmă izbutii să-l fac să înțeleagă că-s obosit și că vreau să dorm.

Când a înțeles despre ce este vorba, m'a prins de mână și a început să mă ducă prin noroaie adânci cu clisă aproape fluidă. Pe după o uliță cotită se zărea o limbă de lumină fizică, iradiind dintr'un geam o pulbere albă de abea perceptibilă în întunericul de afară.

— Hm! hm! Atât știe să spună și-mi arată cu degetul. Am ciocănit la ușă. Intâi mai încet, pe urmă din ce în ce mai tare. La Anton Galețchi, un moșneag cu părul alb ca bruma, s'a făcut lumina mare.

S'A TREZIT DIN SOMN PRIMARUL DIN GORODIȘTE

Fără să fie hotel, fără să fie han, în încăperea din'năuntru dormeau câte doi pe un pat, mai multe perechi de oameni. La intrarea noastră, se ridicaseră capetele. Moș Anton Galețchi, așa am aflat că-i cheamă după ce i-a interogat pe toți care și de unde, s'a întors către mine.

— Da, cu'mata, boierule, ce să fac? Mata nu ți-i culca așa ca aiștealalți. Și eu nu pre am nisi loc și nisi cu ci să ti invălesc.

Neculai V. Coban

(Continuare în pag. II-a)

Infanteria germană la asaltul unei localități incendiată de bolșevici, unde se mai găsesc încă rezistențe răzlețe

FEMEIA BASARABEANĂ

Trecuse un an, de când puternicul fluviu de viață românească își pierduse prin silnicia vrăjmașă, unul dintre cele mai puternice isvoare ale sale.

Uluiți și neputincioși în clipa aceia amară în care am fost nevoiți să lăsăm piciorul unor hoarde să calce sfântul pământ românesc, ciuntiți, am sângerat, ne-am trânt pe rug, ne-am încordat toate mădularele încă vii, am răscolit adâncurile clocotinde ale puterii noastre de neam tânăr, și într'un an flacăra mântuitoare a țâșnit nezăgăzuită. Să ardă putregaiul, să mistue suprapunerea vătămătoare a tot ce nu este românesc și să tămăduiască înlăuntru și în afară, tot ceiace poartă de 2000 ani, pecetia românismului.

Ostașii au pornit să redobândească bucata tăiată din trupul țării, închinăciunea lor și a întregului neam cu sufletul înfrigurat, s'a ridicat nevăzută dar izbăvitoare către Dumnezeul Dreptății.

Dela 21 Iunie, neamul românesc întreg trăiește cu inima strânsă, nu de teama înfrângerii, nici de bucuria nemăsurată a victoriilor ce se țin lanț, ci de conștiința trăirii unui capitol de istorie menit să schimbe nu numai soarta României, ci însăși fața lumii întregi.

In tot acest clocot al limpezirilor ce-și are centrul în crâncena luptă din răsărit și ecourile până în cel mai îndepărtat colț al pământului, sufletul femeii, dăruit de Dumnezeu cu plăpândă simțire, a fost mereu îngrijorat, înfrigurat și în chinuită întrebare:

Ce vor fi pătimit femeile nevoite să rămână pe pământul cotropit de un an, spre care culme a martirajului vor fi urcat cu sufletul prins de imaginea crucii mântuitoare, în haosul în care crucile se prăvăliseră, altarele se profanaseră și cinstea ajunsese din podoabă sufletească, obiect de batjocură în rânjet sălbatic?!

Ce durată de veșnicie vitregă va fi avut pentru femeile Basarabiei, anul de neguri care s'a scurs, ce arși vor fi ochii lor cu adâncimi de taină și părul câtor femei se va fi înălbit ca'n prag de bătrânețe, în anul de viscolire a tuturor instinctelor animalice, peste viața lor curată, crescută ca un lujer de floare în climatul moral al vieții românești?

Se înfioară sufletul și gândul se oprește din depănarea atâtor orori, pe cari martorii oculari ni le-au făcut cunoscut zilnic, tot mai de neînchipuit.

Ai vrea parcă, din făptura puțină ce ești, să crească o forță uriașă cu care să pornești prin toate satele pustiite ale Basarabiei readuse lângă tulpina românească, să scoți de sub dărâmăturile caselor infectate de duhoare bestială, pe femeia atât de încercată, s'o scoți din buimăceala în care ea singură nu-și mai poate pipăi sufletul, nu mai poate înfiripa nădejdi, nu mai poate crede în nimic.

Să aprinzi din nou candela nădejdilor în sufletul ei, s'o faci să uite ca de un vis urât și alături de toate femeile României reîntregite, femeia Basarabiei să înnoade firele rupte.

Din cataclismul poporului rus, să deslege înțeles rodnic pentru viitorul neamului nostru însuși: Rolul femeii rămâne mereu, paza focului din cămin, a candelii de sub icoana încadrată de năframe și mănunchiuri de busuioc, pază a sufletului celor din jurul ei, chezășie a prosperității căminului și a drumului ascendent pe care fiecare generație îl datorează înaintașilor jertfiți în drumul spre mai bine.

Emilia St. Milicescu

Pacificul în flăcări?

— Mesagiul Tronului, citit de împăratul Japoniei, presa și opinia publică japoneză exprimă o atitudine calmă dar hotărîtă —

Probabil, săptămâna în care intrăm va fi de o importanță capitală în ceiace privește situația din Extremul Orient. Eri, Dieta japoneză a ținut ședința ei inaugurală în prezența împăratului, care a cetit mesagiul tronului. In acest mesagiu, împăratul a cerut întregului guvern de a supune Dietei, spre votare urgentă, toate proectele de legi cerute de actuala stare de lucruri în care se găsește Japonia. Totodată, mesagiul cheamă pe miniștri și pe toți reprezentanții poporului de a sprijini cât mai mult măsurile deja luate pentru apărarea intereselor vitale ale țării.

Din textul mesagiului tronului de anul acesta relese clar că relațiile dintre Japonia și adversarii Axei și, în primul rând relațiile cu Statele Unite, au intrat într'o fază hotărâtoare. Niciodată, dela războiul mondial, textul mesagiului tronului cetit de împăratul Japoniei n'a fost mai categoric ca acum și n'a conținut termeni mai ultimativi. Dealtfel, textul mesagiului corespunde în totul opiniei publice japoneze și, mai ales, presei. La Tokio, cercurile politice și marile ziare recunosc că așa cum se prezintă în momentul de față încordarea din Pacific, nu întrevede nicio rază de optimism, ci dimpotrivă. Măsurile de încercuire luate de Statele Unite, împing tot mai mult Japonia la contra măsuri, la o atitudine fermă care coincide perfect cu deziderat ele Axei. Se crede, așadar, tot mai mult că suntem în ajunul unor adânci schimbări în chestiunea Pacificului. Ambasadorii Japoniei la Washington, d-nii Nomura și Kurusu au indicațiuni să rămână pe aceiaș poziție neclintită pe care a definit-o, cu prilejul ședinței inaugurale a Dietei, însuși împăratul Japoniei.

Deasemenea, este demn de reținut discursul amiralului Shimada în care acesta face unele declarații, menite să lămurească Statele Unite asupra forțelor navale de care este capabilă Japonia, oricari ar fi circumstanțele. Amiralul termină discursul său în cuvinte cari au un caracter de avertisment.

Ceiace, însă, constitue caracterul de fermitate în Japonia, se pare că rămâne tot scrisoarea deschisă pe care ziarul „Kokumin Shimbun" o adresează d-lui Roosevelt și în care se atrage atenția acestuia că eșuarea negocierilor dintre Japonia și Statele Unite ar putea precipita cumplit evenimentele din Pacific, lucru care implică generalizarea războiului și o contradicție cu doctrina Monroe.

„Nici Japonia, nici național socialismul și nici fascismul italian nu vor fi răspunzători atunci când întregul glob va fi învăluit de războiu". Aceste cuvinte acuzatoare sunt culminante.

Sfârșitul acestei scrisori deschise face atent pe d. Roosevelt pe un ton răspicat, dar calm: „Vă veți căi, d-le președinte, pentru faptul de a fi devenit inamicul umanității".

Ansamblul celor ce se petrec în Extremul Orient este de natură să facă pe toată lumea să tragă concluzii și, mai abitir, pe cei direct interesați

DUH ŞI SLOVĂ

DESPRE O CARTE ŞI UN AUTOR

In „Micul său tratat de estetică" sau „Lumea văzută estetic", volum apărut mai demult, în editura Ancora, d. Froim Aderca, bolnav fiind de o contagioasă miopie estetică, semnificativă și absolut caracteristică iudaismului dela noi și de pretutindeni, caută să ponegrească în iureșu-i de distrugere și sfârtecare, întreaga pleiadă a corifeilor literaturii noastre naționale, pe înșiși făuritorii de ieri ai patrimoniului nostru cultural, lăsat viitorimei moștenire de preț și comoară. „Putem spune că pe întinderea toată a țării românești — sughiță autorul cosmopolit — acei care își instrună lirele au aruncat de mult de pe pupitrele lor partitura Eminescu și a urmașilor lui direcți sau literali. Coșbuc și Goga inspiră azi numai pe autorii de cuplete de grădină de vară, sau pe cei cari ar voi să aducă dovezi de vechitură literară".

Inteleceți, nu-i așa? Mihai Eminescu, tâmpla tutelară a poeziei românе, Coșbuc, bucolicul poet al naturii și al dragostei patriarhale, Octavian Goga, sublimul cântăreț al pătimirii de veacuri, nu mai sunt citiți astăzi, devenind, pur și simplu „vechitură literară". Impertinența unui atare individ — devenit, în urma unei scrânteli de ordin estetic, pesemne, „critic" — este peste măsura răbdării și a bunului simț românesc, oricât am încerca să ne ascundem revolta și pumnii. D. Aderca să ne facă lecții de estetică! D. Aderca să ne arate „adevărata" valoare a predecesorilor noștri! D. Aderca să ne batjocorească idolii visului și ai adolescenții noastre imaculate, culmile celor 100 de ani de progres literar indiscutabil! D. Aderca „proeminenta" figură a unor decade de tristă aducere aminte, care atunci când și-a plămădit cartea, era membru (notați bine acest cuvânt), membru al SSR-ului! Ce ironie...

Dacă literatura noastră națională n'are valoare în fața stimabilului domn cu perciuni, poezia modernistă (Dadaismul, futurismul sau acea searbădă picto-poezie) în schimb, este ridicată în slavă, afirmându-se următoarea aberație: „Putem spune fără teamă de exagerare, că e singura poezie citită!"

Pentru a-și putea apăra confrații, — noua poezie, de o artificială zămislire — Froim Aderca se leagă de literatura franceză și dă exemple. Multe exemple. Rând pe rând sunt citați: Mallarmé, Paul Valéry, Baudelaire... Dece nu înțelege dumnealui că Franța prezintă o cultură, de două ori milenară, aproape că noi într'un secol, nu putem ajunge la aceiași treaptă culturală?

„Caracterul specific național" pe care Aderca îl numește „animal de spaimă care vrea să descoloreze toată literatura română de eri, de azi și câtă va apare prin veacurile ce se desfac din cercuri de întunerec spre noi", a triumfat cu toată ura și disprețul susnumitei persoane semite. Deoarece acest „specific național", din izvoarele căruia și-au alimentat vâna creatoare, atâți poeți și prozatori de seamă, ne-a dat pe: Blaga, Maniu, Pillat, Crainic, Voiculescu, Radu Gyr, Cotruș. Ne-a dat talente hotărîtoare în operele cărora simți vibrând numai suflet românesc; numai aromă specifică neamului și pământului, codrilor și văzduhului dela noi.

Putem învinui o poezie, care, că este lipsită de estetic, când rădăcinile ei pornesc din străfundurile autohtone, când poartă pe frunte pecetia „caracterului specific național", când știu prea bine că viitorul apropiat ne-o va arăta în toată strălucirea pe care o merită? Și n'ar fi o nerușinare, din parte-ne, ca să admitem, în schimb, fructul searbăd al unor străini incorigibili de o răutate nemăsurată, care n'au nimic comun cu seninătatea țăranului român, care n'au pus urechea la inima țării și n'au încercat să-i descifreze sensurile adânci, — caracterele poeziei lor mari fiind, după cuvintele lui G. Ibrăileanu, doar „senzația și impresia rară, curioasă, stranie, uneori morbidă, disociația și asociația extraordinară și epatantă, eliberarea de logică, sugerarea inexprimabilului evitarea poeticului, tradiționei și poetizarea nepoeticului, exotismul, satanismul, confuziunea obscuritatea, primitivismul rafinat, naivitatea subtilă, etc., etc.?"

Ura demonică, uriașe, cu care d. Aderca împroașcă literatura națională, spiritul și specific național, — spunând că prin el „s'a încercat falsificarea întregei noastre culturi" — este una din fiii ai lui Israel, pe care neamul românesc l-a îmbuibat cu de toate și l-a oploșit la piept, răbdându-i fărădelegile și nelegiuirile, răbdându-i impertinența și balele.

Astăzi lucrurile stau altfel. Iar [illegible] cu pasărea, care piere pe propria-i limbă, ar trebui să-și amintească, din când în când, d. Aderca și semenii săi și să cugete, potopit de remușcări, asupra marelui adevăr pe care îl ascunde.

Sergiu Grosu

CRESTĂTURI

● D. G. POPA-LISSEANU, eruditul cercetător al trecutului nostru istoric, a scos în Editura Societății Transilvania un foarte interesant studiu, intitulat Originea Secuilor și secuizarea Românilor. Lucrarea este bogat documentată și desbate pe larg mult discutata problemă a Secuilor, aducând în sprijinul tezei românești ar-

gumente ce nu pot fi desmințite. Iată ce scrie d-sa în prefață: Din cele ce vom arăta în această lucrare a noastră, pe bază de date precise ce nu se pot nega, sperăm că se va putea câștiga convingerea că Sud-Estul Transilvaniei, odinioară cea mai românească regiune, partea centrală a lumii românești și cea mai ferită de invazii, fiind apărată de păduri dese și de munți înalți, a fost cu toate acestea, în urma unor vitrege fatalități istorice, și cea mai primejduită dintre toate regiunile țării.

● POETUL CICERONE TEODORESCU publică în Revista Fundațiilor Regale (Octombrie 1941) un mănunchiu de poezii sub titlul: Ciclu din „Pasărea Phoenix", adevărate perle lirice. Pentru frumusețea deosebită pe care o dantelează în suflet, cităm în întregime poezia cu titlul: Hotar. Iată-o:

Au fost numai flori — smalțuri caste'n peceți
Numai cer, numai catapetesme,
Numai aur, numai miresme;
Să le strângi între gene și adânc să le 'nveți.

Aruncate 'n poveri de belșug
Au fost ițele, spicele, bolta — cu tine
Și-a fost jaful să trecere spicele pline
Și înghițui, scrâșnind, colțuros tăvălug.

Cu privirile mute azi chemi
Numai ghimpi, din câmpul de ghiață
Numai ghimpii sticlesc și 'n azur — și te 'nvață
Să urăști, să refuzi, să blestemi...

Cugetări

Dacă vreodată, prin forța împrejurărilor, vei ajunge într'un fel de tulburare sufletească, întoarce-te pe loc în tine însuți. Nu te lăsa să fii scos, peste ce se cuvine, din ritmul tău. Căci pe măsură ce revii la o dispoziție armonioasă a sufletului, vei reuși să-l stăpânești din ce în ce mai bine.

(Marc Aureliu)

A renunța la libertate, este a renunța la calitatea de om, la drepturile libertății, chiar la datoriile sale.

(J. J. Rousseau)

Un prost nu spune lucruri inteligente, dar un inteligent spune multe prostii. O sută de mii de proști nu fac un inteligent, dar o sută de mii de inteligenți fac un prost. In lume, prioritatea o are prostia.

(G. Ibrăileanu)

Dați lumină spiritului omului și prin ea, veți îndepărta greșala și, cu greșala, pasiunile și, cu pasiunile, veți alunga tot răul.

(Abatele Girard)

Un artist, un om într'adevăr demn de acest nume, trebuie să aibă ceva

esențial, sui generis, grație căruia să fie el și nu altul.

(Ch. Baudelaire)

Cu cât trăiești mai mult, cu atât viața e mai plină de dureri și de tăceri și cu atât mai mult pătrunzi în inima ta viața, întocmai cum pătrunzi cu plugul în adâncul pământului.

(D. Merejcovski)

Omul sincer să-și cumpere un cal bun, ca s'o rupă la fugă după ce a spus adevărul.

(Proverb african)

Colțul educativ

LICHEAUA

Ați întâlnit-o cu toții pe cărările vieții unde oamenii ajung a se cunoaște și prețui.

E un individ cu mișcări feline și apucături de filfison.

Il vezi cum vine încetișor, călcând ca pe arcuri, vara în costum alb imaculat din tălpi până la urechi, iarna vârît în palton elegant, cu gâtul înfășurat în blană cafenie, cu ghiarele ascunse în mănuși de piele scumpă.

O, Doamne, ce ar zice rădăcinile sale de țărani cu palmele bătătorite dacă s'ar trezi și l-ar vedea împachetat în felul acesta, pe călduri ca o mumie și la frig ca un zarzavat ambalat?!

Mai ales s'ar minuna, cred, când ar afla că urmașul lor are numai ce e pe dânsul și că acest avut nu e plătit în întregime nici la croitor, nici la furnizor.

Infățișarea de fante al ecranului cu restul musteților croite din cărbune, impune anumitei categorii de oameni simpli. Aerul nepăsător al lichelei, îi dă o impresie de greutate. Abia când trece termenul creditului, înțeleg lesne încrezătorii cu cine au avut de a face.

Dar asta prea puțin importă. Licheaua va găsi totdeauna alți proști pe care să-i ducă de nas până îi amăgește cu temenele, cu șoșele și momele pentrucă după aceea nici să nu-i mai recunoască pe stradă.

— Ne cunoaștem?! De unde și cum? Nu-mi amintesc! — răspunde a silă și superioritate, simulând artistic suprinderea, licheaua acostată de către vreun creditor.

Natural, e mult mai ușor din punct de vedere fizic și intelectual să trăiești în felul acesta, care nu necesită prea mari eforturi. Morala? E o chestie care n'a preocupat niciodată licheaua noastră.

Morala? Fleac. Sperietoare pentru copii, Stupefiant pe care îl aruncă oamenii lonești a ordinei publice și dascălii ramoliți în obrazul tinereței ce are nevoie de libertate.

Așa cugetă olimpicul individ, licheaua care tranșează în chip anarhist problemele de conștiință extirpând morala din catechismul vieții normale.

Dar se întâmplă că pe potecile vieții această lichea să mai întâlnească și câte un om întreg, al cărui ochi pot pătrunde până dincolo de poleiala falsei eleganțe. In fața unui braț puternic, ce-l apucă de guler și-l scutură ca pe-un borfaș de rând, licheaua nu poate avea decât atitudinea potrivită firii sale: lașitatea. Fuge în dosul altor oameni, se retrage în spatele unor false interpretări, face uz de minciună și de mărturii nedemne, numai spre a scăpa cu cojocul intact. E vorba despre ființa fizică. Pe aceasta și o păzește cu multă grijă. Ființa sufletească, morală, nu contează.

Licheaua n'a produs nimic altceva, de cât intrigi și boclucuri între oameni. Are o adevărată pasiune pentru neînțelegerile ce produc minciunile sale plasate anume să desbine prieteni să zădărnicească acțiuni. Acesta, fiindcă dânsul — incapabil a munci serios, a lăsa o dâră senină a vieții sale, — caută să distrugă prin cancanuri și colportaj de fată, tot ce ar putea să însemne frumos în activitatea semenilor.

Sadismul vrajbei e calitatea principală a interiorului lichelei.

Licheaua nu poate fi niciodată un camarad. Fiind complectamente lipsit de caracter nu se poate asocia de cât cu oameni de aceiaș calibru, cu care uneltește împotriva oamenilor croiți integru sufletește. Pentru lichea, orice caracter puternic e un inamic și cearcă prin toate mijloacele culisei nedemne să-l compromită.

*

Acesta e dandy-ul de pe stradă: *licheaua.*

Pericol moral și social, licheaua trebuie identificată și pusă la zidul oprobiului societății ce se respectă.

Dacă împotriva unor indivizi de soiul acesta nu există articole în codul penal, apoi articolele acestea trebuiesc căutate în cărțile moralei și să i se dea complecta sentință: izolarea din societatea diriguitoare, pentrucă păcătoșenia lichelei să coboare îi pleava umană unde va fi în elementul său.

Identificați licheaua și aruncați-o peste bord.

Am zis,

Sabin Popescu-Lupu

Intomnare la Nistru

Și-au risipit cocorii pe vadul meu iar spleenul
Pădurea mi-arde leneș colinde și iubiri
Un freamăt de mătase, solemne desfrunziri
Prin nostalgia vagă că ne-am sorbit tot vinul...

Din ierburile 'nalte adulmec întomnarea.
Pridvor de crizanteme și ochi bolnavi — dor pur —
Te-am împletit pe-aicea legenda din azur
Și melodii pe care nu le cuprinde zarea.

Câți plopi mi-au fost tovarăși cu doina după mine.
Topindu-și în argintul în arderi vesperale
Și câte ore scurse sub visuri liliale
Pe lângă ape care n'au cui să mai se 'nchine.

Am mai găsit pe drumuri o umbră de mioară
Mi-i blând pudrat trecutul cu veștedă rugină.
Cad stelele în suflet și 'n pacea dela cină
Mi te visez — sonor — o tragică vioară...

Octav Sargețiu

De vorbă cu sătenii mei în com. Dondușani și Plopi

(Urmare din pagina I-a)

— Las, moș Anton, nici eu nu-s boier măcar că mata nu poci. Oi dormi și eu ca ceilalți. Ce vrei, să stau în ploaie?

Anton Galețchi s'a scărpinat puțin acolo unde de obiceiu poartă căciulă, s'a mai codit puțin ș'-apoi a botărât aproape poruncitor:

— Ei, las că te-oi culca eu, cu niște oameni mai curați în altă comnată (odae), dar să-mi arăți mata documenturile că uite, să mă ierți, da în strae de'aste nemțești câte odată să întâmplă să fie și oamini întunicați la suflet.

Am râs și l-am întins pe rând, toate actele mele de stare civilă.

De acolo Anton Galețchi m'a cinstit ca pe o cunoștință apropiată. Mi-a dat chiar plapoma lui și cu toate stăruințele mele n'a vrut să și-o rețină.

— „Apoi, dacă mata ești a lui cumătru Vasile, dice nu spui?

— Iaca pute să-mi bănuiască de neospeție tata matale. La vorbele lui Anton Galețchi s'au trezit din somn primarile din com. Gorodiștea și încă un om din satul Plop. Unul dintre ei chiar așa cum dormea a ieșit de sub cuvertură și-a venit să mă recunoască.

INTALNIREA CU SATENII ȘI CU NEAMURILE

„Primarele din Gorodiște, un aflat mai târziu că era primar în comună, care venise să mă vadă, poate să mă identifice mai bine, era o veche cunoștință. Entuziasmat cum era că mă recunoscuse m'a îmbrățișat. M'a sărutat pe amândoi obrajii și numai târziu a putut să vorbească:

— Mă, Simininc, uite fratele lui Petrea!

Se făcuse o vânzoleală de numai știai ce e. Se sculase toată lumea. Venind după doi ani și după refugiu, dar parcă apărusem acum coborît din altă planetă. Simininc, vărul meu și încă vreo câteva neamuri începuse să-și stoarcă lacrimile.

— Frate, Neculai, frate Neculai! Când ai s'o vezi pe maica, n'ai s'o mai cunoști de lacrimi! După câteva relații privitoare la ai mei, Simininc începu să povestească:

— Am avut noroc de am scăpat cu fuga. Și mie și la mai mulți oameni ne-au luat bolșevicii tot ce am avut. Case ne-a judecat-o la stat, iar noi trebuia să fim deportați. Două săptămâni am dormit prin păduri. Cu noi nu aveam nimic altceva decât o traistă cu mălai și un ceaun în care prăjeam pe găteje mămăligută. In hârtoapele din pădurea Gorodiștei, două săptămâni am trăit ca sălbaticii.

Sava Șelenic din Sudorca ne căuta pentrucă am ascuns arhiva primăriei. Numai frunzele și vântul știe câte lacrimi am vărsat. Dacă nu veneau armatele române, cine știe unde eram astăzi.

Sava Șelenic, prezidatele din timpul stăpânirii bolșevice și Pintilei Saru zis Gheorghevici, organizând satul, denunțase N. K. V. D.-ului, pe toți acei cu legături românești peste Prut ca și pe toți acei care făcuse vreun fel de politică românească. Jidanii care întocmeau listele de deportare, organizaseră și confiscarea pământurilor și averii culacilor. Siminiuc și Sură-Multă din Gorodiștea, primarele care se întorcea dela o înfățișare judecătorească ca și toți gospodarii mai înstăriți din comună fusese oprimați de Sel Soviet, numai pentrucă aveau ochii albaștri și pentrucă de mult, pe vremea partidelor politice fusese singurii oameni cu tragere de inimă pentru comună.

ȘI LA NOI, LA PLOPI S'AU FĂCUT NEDREPTAȚI

Până dimineața n'am mai dormit de loc. Fiecare a avut de povestit câte ceva. Numai Ion a Ioaiei din Plopi a tăcut și-a oftat mereu. Târziu însă și-a deslegat băierile vorbei și-a început să vorbească.

— Hei, domnule, eu nu te cunosc, dar pretutindeni prigoana a fost satanică. Intr'o seară, la Plopi, a venit o mașină dubă și ni-a ridicat mai multe familii, despre care nu se știe nimic nici până astăzi. Uite, zilele trecute a venit chiar aici Cosma Galețchi. Se refugiase peste Prut și familia lui a fost deportată odată cu ceilalți. Rămăsese casele pustii. Azi flueră vântul prin ferestre iar omul umblă încăinat la suflet, pe drumuri. Din bogat cum a fost, azi nu mai are nimic.

N'am putut să-l văd pe Galețchi, mutra aceasta de om bătut de soartă. Cu o trăsură țărănească plecăm prin noroaie de țară, drum lung. Undeva, la 22 de km., mă așteptau ai mei.

Neculai V. Coban

Câți oameni trăesc pe pământ

BERLIN, (UTA). — Populația globului s'a mărit considerabil în decursul ultimilor 30 de ani. După cum comunică de curând „Wirtschaft und Statistik", cifra populației globului era în anul 1910 de 1620 milioane. In anul 1920 trăiau pe planeta noastră 1811 milioane de oameni, iar azi numărul lor se ridică la aproape 2175 milioane. S'a constatat deci numai în 30 de ani o creștere considerabilă. Ea este de neînchipuit fără contribuția medicinii și higienei moderne. Lor le datorăm faptul că, cel puțin în țările civilizate, mortalitatea sugacilor a scăzut în mod considerabil, că epidemiile cari înainte pustiau ținuturi întregi, azi sunt combătute și stârpite cu eficacitate și mare rază de acțiune, și că însăși durata medie a vieții oamenilor a crescut nu cu puțin, față de secolul al 19-lea.

Două miliarde și 175 milioane de oameni pe globul pământesc! Și acestora le stă la dispoziție 145 milioane km. pătrați. Dar se pune problema, cum se repartizează populația pe fiecare continent în parte? Asia are 1966, Europa 581, America 277, Africa 160.6 și Australia 10.2 milioane de locuitori. Nu este lipsit de interes nici faptul că aproximativ patru cincimi a întregii populații de pe glob, locuesc emisfera nordică. In mod precumpănitor în Europa, China și India. Jumătatea sudică a planetei noastre, este stăpânită de întinse suprafețe de apă, de mări și oceane.

In ce parte se înghesuie cel mai mult omenirea? In Asia de sud, est, și sudest. Dacă ar întinde cineva un atlas și, luând un compas, l-ar fixa chiar în regiunea Thailandului, și ar descrie un cerc, care să cuprindă și granița de nord a Chinei, se obține un ținut în care trăesc un miliard de oameni, prin urmare aproape jumătate din numărul tuturor locuitorilor de pe glob. Căci acea circonferință cuprinde, printre alte țări independente sau colonii, statul chinez cu cei 431 milioane de locuitori, Indiile britanice cu 350 milioane și Indiile olandeze cu 65 milioane de locuitori.

Cât de întinse sunt pe atlas și celelalte spații, cari pot fi suprapopulate, ce puternic efect fac cifrele, înainte de toate „cifrele astronomice" a totalului populației pământene: 2.175.000.000 de oameni. Dacă vrem să ne facem o imagine plastică a acestor cifre să ne închipuim că toate aceste ființe s'ar ține de mână ca într'o horă. Acest fapt ar însemna formarea a optzeci de hore, care ar înconjura pământul pe la ecuator.

Domnii abonați sunt rugați să arate pe cuponul mandatului pentru ce anume se trimet banii precum și data începerii abonamentului.

PREȚURILE MAXIMALE LA ȘOȘONI ȘI GALOȘI

In „Monitorul Oficial" a apărut decizia prin care se fixează prețul de gros al șoșonilor și galoșilor, după cum urmează:

a) Pentru marca „Bata":

9—78.355, 667, galoși de damă, lei 466 perechea.
98.157—651, galoși bărbătești, lei 624 perechea.
15.607—631 șoșoni bărbătești, lei 818 perechea.
2—38.735—684/642—3, șoșoni de damă, lei 927 perechea.
7—98.815—690, 7—92.895—689, cisme de damă, lei 1.324 perechea.
28.731/2—642, șoșoni de copii, lei 558 perechea.
28.733—642, șoșoni de fete, lei 637 perechea.

b) Pentru marca „Wimpassing":

Șoșoni de damă

249 BN. I., lei 781 perechea.
249 BN. F., lei 711 perechea.
249 BN. C., lei 676 perechea.
249 PH. I., lei 776 perechea.
249 PH. F., lei 711 perechea.
249 PH C., lei 676 perechea.
549 BN. I., lei 650 perechea.
549 BN. F., lei 594 perechea.
549 BN. C., lei 568 perechea.
249 OD. I., lei 781 perechea.
249 OD. F., lei 711 perechea.
249 OD. C., lei 676 perechea.

Galoși bărbătești

61 I., lei 600 perechea.
61 F., lei 552 perechea.
61 C., lei 528 perechea.
161 I., lei 630 perechea.
161 F., lei 583 perechea.
161 C., lei 557 perechea.

Pentru marca „Nokia":

5 L. Wolle bortfori, lei 995 perechea.
9 BE. D. HR. Wolle, galoși bărbați cu flanelă, lei 975 perechea.
9 K. BE. D. HR. Tricot, galoși bărbați cu flanelă, lei 995 perechea.
20 BE. D. HR. Wolle, sliper bărbați cu flanelă, lei 995 perechea.
20 K. BE. D. HR., tricot, sliperi bărbați cu tricot, 800 lei perechea.
22 K. 2.352 HL. SP. SS., sliperi bărbați cu tricot, lei 895 perechea.
32 K. KN. KR. UN. ZN. galoși damă cu butoni, lei 1.350 perechea.
49 V. SM. VM. șoșoni damă, postav catifea, lei 1.325 perechea.
49 V. SA. VA., șoșoni damă postav lei 1.395 perechea.
49 V. BNN., șoșoni damă postav pluș, lei 1.395 perechea.
49 V. BNN, șoșoni damă postav pluș, lei 1.395 perechea.
49 g 375 RM. TM. VA. VS. șoșoni damă, gabardină, lei 1295 perechea.
49 g TTK, șoșoni damă gabardină cu fermoir, lei 1.375 perechea.
149 RMK. SMK, TTK, TK, șoșoni damă lac, lei 1.495 perechea.
149 BA, KA, TMN, șoșoni damă lac cu butoni, lei 1.175 perechea.
149 BAT. BBN. BS. BSN, TS, ZN, șoșoni damă lac, lei 1.275 perechea.
149 BNK, UNK, șoșoni damă lac cu pluș, lei 1.475 perechea.
149 BR, BNN, UNN, șoșoni damă lac cu blană, lei 1.375 perechea.
149 MM, RM, BKN, VM, șoșoni damă lac, lei 1.175 perechea.
149 BAK, BNK, HTK, TMG, șoșoni damă ripa, lei 1395 perechea.
338 NST, 339 NST, șoșoni damă ripa și lac, lei 1.225 perechea.
89 NK, RK, SK, ETK, cisme de damă, lac, lei 1.750 perechea.
89 RN, cisme de damă lac cu butoni, lei 1.495 perechea.
150, 431 EK. MR. MK. 8/12 cisme de fete de lac, lei 1.295 perechea.
150, 431 EK. MR. MK. 13/16, cisme de fete de lac, lei 1.395 perechea.
101 EK. cisme de copii, lei 1.195 perechea.
41 K EM, galoși de copii, lei 540 perechea.
10 K BE, galoși de băeți, lei 820 perechea.
21 K D, Wolle, sliperi de băieți cu flanelă, lei 875 perechea.
21 K. D. Wolle, sliperi de băieți cu flanelă, lei 875 perechea.
21 K, D 52, BK, D. KT, sliperi de băieți tricotat, lei 845 perechea.
23 K, M6, 2.452 MS 8/12 sliperi fete, cu tricot, lei 735 perechea.
23 K, M6, 2.452 MS 13/16, sliperi fete, cu tricot, lei 760 perechea.
33 K, MS, 8/12, galoși de fete cu catarama, lei 765 perechea.
33 K. MS., 13/16, galoși de fete cu catarama, lei 790 perechea.
50 V. M., MS., 8/12, șoșoni fete de postav, lei 945 perechea.
50 V. M., MS., 13/16, șoșoni fete de postav, lei 995 perechea.
50 g. M. MS., 8/12 șoșoni fete gabardină lei 525 perechea.
50 g. M. MS., 13/16, șoșoni fete gabardină, lei 975 perechea.
51 V. M., șoșoni copii, de postav, lei 790 perechea.
150 A. M. MKS., 8/12, șoșoni fete, cu blană, lei 945 perechea.
150 A. M. M.K.S., 13/16, șoșoni fete cu blană, lei 995 perechea.
150 AMN, NM, MS, 8/12 șoșoni fete, cu guler, lei 925 perechea.
150 AMN, MM, MS., 13/16, șoșoni fete, cu guler, lei 975 perechea.
101 A. M., șoșoni copii, cu blană, lei 790 perechea.
101 AMN., MM., MMN., șoșoni copii cu guler, lei 760 perechea.

La aceste prețuri, detailiștii vor adăuga timbrele de factură de 1%, 4%, C. N. E., transportul pe C.F.R., unde e cazul și un beneficiu de 25%.

VIAȚA BASARABIEI

BASARABIA ȘI BISERICA BASARABEANĂ VĂZUTE DE P. S. EPISCOPUL POLICARP AL CETĂȚII ALBE ȘI ISMAILULUI

Pentru interesul pe care-l provoacă, redăm mai jos câteva spicuiri din rostirile P. S. Episcop Policarp, în care se oglindește atât adevărata înțelegere a sufletului basarabean cât și răspunsul la unele probleme ce stau astăzi înaintea Bisericii române în genere și a celei basarabene îndeosebi.

*

„Sufletul basarabean e de o religiozitate adâncă. E mai mistic în comparație cu al fraților de dincolo de Prut. E mai puțin expansiv și mai puțin încrezător în alții; dar odată încrederea dobândită devine statornic și capabil să reziste unor lungi și stăruitoare presiuni. Se lasă greu determinat pentru o cauză, dar odată decis devine hotărât. Dintre toate cea mai pronunțată e latura religioasă și acestea trebue să-l ajutăm să se înalțe, adăugându-i și laturile: culturală și națională.

REGIONALISM CULTURAL ȘI SPIRITUAL

Un regionalism în sensul nobil al cuvântului trebue cultivat și sprijinit. Căci una este atitudinea bisericii basarabene de pildă în raport cu atâtea culte pe care le-a avut de înfruntat și alta este atitudinea și trăirea ortodoxă în Banat, în Ardeal sau în altă parte a țării. Când e vorba de specificul basarabean deci, în părțile lui bune e bine să fie cultivat și sprijinit. Pentru aceasta, în manifestările de ordin cultural și spiritual, Basarabia, prin Biserica sa trebue să apară unitară și ar fi de mare folos dacă fruntașii, exponenții vieții bisericești, ar adopta această unitate de gândire în evenimentele bisericești mai însemnate.

Prețuesc biserica basarabeană pentru misionarismul pe care l-a realizat atunci când în alte părți nici nu se pusese această problemă. Basarabia și-a avut misionarismul său mult mai vechi, un misionarism conștient și viu. Din punct de vedere religios, din punct de vedere al slujirii, Biserica basarabeană este superioară. În bisericile basarabene se slujește cu multă pietate, cu multă demnitate, cu o incomparabilă concentrare evlavioasă și cu un mult fast.

RIDICAREA CULTURALA A BASARABIEI

Insă pe teren cultural și național Biserica basarabeană trebue ajutată. Stăpânirea trecutului a făcut să lâncezească conștiința de român, pentrucă atât stăpânirea taristă cât și cea comunistă a făcut să adoarmă multe conștiințe, ceeace s'a și manifestat în faptul pierderii limbii în unele părți ale Basarabiei, locuite de minoritari.

BISERICA BASARABEANĂ

Biserica ce a protejat din leagăn ființa neamului nostru este chemată cea dintâi să îmbrățișeze problema românizării vieții în toate laturile ei. Alături de propovăduirea împărăției lui Dumnezeu, în această parte a țării Biserica este chemată în fruntea celorlalte instituții să susțină și să ajute stăpânirea românească.

Acțiunea Bisericii trebue să îmbrățișeze imediat și cu toată inteligența românizarea vieții în Basarabia.

Deasemeni, Biserica prin preoții săi trebue să dea mână de ajutor efectiv pentru refacerea populației basarabene. Pastorația și misionarismul, susținute prin fapte de binefacere și organizarea instituțiilor de binefacere, sunt mijloacele cele mai potrivite pentru realizarea acestui scop.

Această acțiune binefăcătoare trebue să se întindă și la frații de dincolo de Nistru căci Biserica română socotește ca fii ai săi pe toți fiii neamului de pretutindeni.

Ajutorarea Bisericii rusești.

Conform tradiției trebue să ajutăm și ortodoxia rusească să renască din prigoana comunistă, mai grozavă decât toate prigoanele de până acum. Se cuvine să contribuim la ridicarea Bisericii ruse ca a unei Biserici surori. Și în acest scop, cea dintâi chemată este Biserica basarabeană.

Aceste observații și constatări pe care am socotit de bine să le scoatem în evidență, fiind deosebit de prețioase atât pentru noi ca fii ai Basarabiei cât și pentrucă tratează probleme la ordinea zilei, văzute de o înaltă personalitate a vieții noastre bisericești, P. S. Episcop Policarp Marușca.

Cuvintele de caldă apreciere, rostite de P. S. Episcopul Policarp, care, în lungile sale peregrinări peste mări și oceane, s'a obișnuit a desprinde ascunzișurile sufletești ale diferitelor neamuri la adresa sufletului basarabean măgulesc sensibilitatea fiilor încredințați păstoririi P. S. Sale, constituind un înalt îndemn și o duhovnicească întărire pentru viața cea nouă românească, ce începe în provincia dintre Prut și Nistru.

P. B.

ȘTIRI DIN ȚINUTUL SOROCEI

MUNCA DE FOLOS OBȘTESC

In satul Cușmirca-Soroca, a fost trimis ca primar-notar, refugiatul român ardelean I. Cianga, care nu doarme, atunci când are de lucru, decât 4 ore din 24.

Acest inimos și energic român ardelean, numai în câteva zile, a pus la punct întreaga administrație comunală.

Ca început de activitate, d-sa a mobilizat tineretul premilitar și extrașcolar la muncă de folos obștesc.

Furnicarul acesta de energii tinere, bine organizat și bine condus a schimbat fața satului. S'au reparat drumuri, s'au construit podețe, s'au săpat șanțuri, s'au văruit edificii publice, s'au curățat fântâni, s'a împrejmuit cimitirul eroilor cu gard ș. a. m. d.

In fine, numai în câteva zile, tineretul acesta a șters ultimele urme lăsate de hoardele bolșevice, ajutând astfel la primenirea atmosferei.

INTORS DIN REFUGIU

Zilele acestea s'a întors din refugiu, în Cușmirca-Soroca, d. Ion I. Rusu, mare naționalist.

Prietenii i'au făcut o călduroasă primire.

S'A REDESCHIS ACTIVITATEA CAMINULUI CULTURAL

Intelectualii și locuitorii satului Cușmirca-Soroca, după un an de jug bolșevic, răsuflă ușurați.

Adunați în ședință, în cadrul Căminului cultural, au ales un comitet de 5 care să purceadă la reînscrierea membrilor și la reorganizarea Statului.

Iarăși ne simțim la noi acasă!..

Se deschid inimile ce-au fost zăvorâte și se încep destăinuirile!...

Raiul bolșevic, într'un an de zile, pe toți i-a îmbătrânit!

Comitetul de 5, în aplauzele tuturor, declară redeschisă activitatea acestui cămin cultural: „Ion Dârzu", al cărui trecut este destul de glorios.

S'a subscris la Imprumutul de reîntregire a Țării.

UN CASTEL DINTR'O COLIBA!

In satul Cușmirca-Soroca, era o căsuță joasă și dărâmată. Din ea nu era bun decât doar acoperișul.

Această căsuță-colibă se dădu ca sălaș postului de jandarmi din localitate.

După 2 luni de zile, d. plot. Moise, șeful postului, invită lumea la sfințire. Când ne ducem, minune!... Ca prin farmec dispăruse coliba cunoscută, iar în locul ei se afla o clădire mare, aproape un castel!..

Pe toate fețele erau numai întrebări: Cine l-a făcut?.. Când?... Cu ce?... Din ce?...

Eroii desrobitori trec în cadență pe străzile capitalei basarabene

Serviciul divin oficiat lângă soclul statuei lui Ștefan cel Mare. Asistența. Cuvântările.

Eri, Duminică 16 Noembrie, în orașul nostru s'a sărbătorit intrarea triumfală a oștirilor revenite de pe frontul răsăritean.

Din ajun, toate casele și străzile orașului au îmbrăcat haine de impresionantă sărbătoare. Drapelele: Român, German și Italian, fâlfâiau în bătaia vântului acestui început de iarnă. Sub soarele strălucitor al victoriilor românești pe frontul anti-comunist, din toate colțurile orașului, dela periferii și suburbii, a venit o mulțime imensă de moldoveni dornici să-și manifesteze recunoștința.

Dealungul străzii Alexandru cel Bun, strada pe care au defilat unitățile glorioasei armate române, mulțimea tuturor acelora cari veniseră să participe cu trup și suflet la această măreață defilare, era cu neputință de a fi numărată sau cuprinsă.

Peste 20.000 de cetățeni au participat la măreața sărbătoare de eri.

La ora 11 dim., s'a săvârșit un Te-Deum lângă soclul statuei Marelui Voevod Ștefan cel Mare, de către P. S. Episcop Efrem, locțiitor de arhiepiscop al Chișinăului, înconjurat de un sobor de preoți, printre cari: Ic. St. Ion Condurachi, Ic. St. Vladmir Burjakovschi, Prt. St. Pavel Grosu, Ic. St. Antonom Volcov, Pr. Al. Scvorznicov, etc.

Răspunsurile liturgice au fost date de Corul Catedralei, dirijat de d. Mihail Stegaru.

După oficierea serviciului divin au urmat cuvântările ce s'au rostit de la o tribună înălțată anume în acest scop.

Au luat cuvântul: P. S. Episcop Efrem Tighineanul, locțiitor de Arhiepiscop al Chișinăului, d. col. Hanciu, secretar general al guvernământului Basarabiei, d. col. Anibal Dobjanschi, primarul municipiului Chișinău și d. general Atanasiu, comandantul Corpului de Armată.

Toți vorbitorii au arătat însemnătatea zilei.

(Textul cuvântărilor îl vom publica în numărul viitor al ziarului nostru)

Printre cei de față, am remarcat pe d.-nii: General rez. Aurel Marinescu, fost vice-primar al Chișinăului, Col. St. Georgescu, prefectul județului, col. Pruteanu, Cdt. Cerc. Recrutare Lăpușna, Col. Pohogea, președintele Curții Marțiale Chișinău, ofițeri superiori din armata germană, Col. Magistrat Dumitru, aj. de primar, Col. Dumitru Petrini, Cdt. Rgt. 11 Art. Grea, Lt. Col. Tarlev, Lt. Col. Masim, Cdt. P. P. din Chișinău, Lt. Col. Bordeianu, Laurențiu Preotescu, primul președinte al Curții de Apel, împreună cu Corpul magistraților, Maior Stamatiu, Maior Marinovici, prop. Titus Hotnog, Directorul Directoratului Culturii, Al. Bogdănoiu, dir. Casei Asig. Sociale, prof. Al. Ebervain, dir. Lic. Com. băeți, prof. Obadă, Ion Ursulescu, d-na Mahanov, d-na Farcașiu, d-na Vasilescu, d. N. Marinescu, chestorul poliției, dr. Pascali, directorul Serv. Sanitar, dr. Bocearov, dr. Lisievici, Const. Motli, d. Mazurchevici, avocații: Marchetti, Luncescu, Bonciu, Gheorghiu, Bunescu, Const. Teodorescu, Prodan, inspectori școlari, Iacob M. Popovici, Arvinte, Barbu, Neaga, diac. Emil Petrescu, Vierescu, Al. Niculescu, Ing. Hărătău, Lt. Col. Caracaș.

După cuvântarea d-lui Col. Hanciu, rostită în numele guvernământului Basarabiei, a vorbit d. general Atanasiu, Comandantul Corpului de Armată. D-sa după ce a proslăvit biruințele câștigate pe frontul împotriva comunismului, a propus ca asistența să păstreze o reculegere de 5 minute pentru eroii morți în războiul sfânt al Neamului și al Crucii. In acest timp, lumea stătea nemișcată. Mulți au fost văzuți îngenunchind și cu ochii plini de lacrimi. Fanfara Reg. 10 Vânători a intonat marșul funebru al eroilor.

Apoi, d. General Atanasiu a ridicat cuvânt de preamărire pentru M. S. Regele Mihai I, pentru Mareșalul desrobitor, pentru armata română și pentru poporul basarabean care a avut de înfruntat cea mai grozavă suferință morală și materială.

Defilarea

La orele 12.30, întreaga asistență a luat loc în tribunele amenajate în fața grădinii publice.

După ce d. general Atanasiu, însoțit de către reprezentanții autorităților civile și militare a trecut în revistă trupele, a început defilarea. Primii cari au apărut în fața mulțimii, cu drapele decorate și împodobite cu jerbe de flori, au fost soldații eroi din Reg. 10 Vânători, majoritatea din ei având „Virtutea Militară" pe piept. Din toate piepturile au izbucnit urale puternice și nesfârșite. Buchete de flori erau aruncate din toate părțile.

A urmat apoi marșul sobru al defilării unităților din garnizoană: Rgt. 25 Artilerie, Rgt. 11 Artilerie grea, etc., cari au făcut fapte glorioase în special pe frontul Odesei. Marșul lor în sunet de motoare nervoase într'o ținută impecabilă, a entuziasmat toată populația prezentă la solemnitate. Strigăte de „ura" răsunau din toate părțile și se resfrângeau până în mari depărtări. Tineri și bătrâni, au căutat să se manifesteze cu tot ce au mai sfânt și mai bun în ei.

Recunoștința pe care a arătat-o populația Chișinăului desrobit față de eroii noștri dela Odesa s'a dovedit a fi întreagă, mișcătoare și covârșitoare.

La orele 13.30, defilarea a luat sfârșit, iar cetățenii au plecat pe la casele lor purtând în suflet entuziasmul măreției acestei zile ce nu va pieri niciodată, zi pe care au venit s'o cinstească nu numai localnicii, dar și sătenii din împrejurimi.

Festivalul dela sala „Express"

După amiază, la orele 15.30, elevii școalelor secundare locale, având îndrumările d-lui prof. Al. Ebervain au organizat un impresionant festival în sala teatrului „Express".

Au fost de față d-nii: col. A. Dobjanschi, primarul orașului, reprezentanți ai armatei germane, reprezentanții autorităților civile și militare, un număr extrem de mare de elevi, precum și câte o companie din regimentele din localitate.

Serbarea a fost deschisă prin intonarea „Imnului Regal", executat de corul Filialei din Chișinău a Asociației Creștine a Tinerilor, condus de către d. Mihail Stegaru.

Apoi a urmat cuvântarea ocazională rostită de către d. prof. Al. Ebervain. Vorbind despre eroismul ostașilor români la Odesa, d-sa a spus:

„Voi, cari ați garantat integritatea și strălucirea de astăzi a țării trebue să fiți mândri. Și aceasta cu atât mai mult cu cât mai aveți o misiune înaltă de îndeplinit..."

D. prof. Ebervain a înălțat cuvinte de proslăvire pentru M. S. Regele Mihai I, pentru d. Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, Eroul-Desrobitor, pentru Armata Română și pentru neamul românesc de pe plaiurile Basarabiei și ale Moldovei dintre Nistru și Bug.

Au urmat diferite coruri și recitări, cu care prilej s'au distins: eleva Dragomir Tatiana dela lic. Comercial, eleva Preda Olivia, dela lic. Industrial elevul Nicolae Lascu dela Seminarul Teologic, elevul Trohin Teodor dela liceul Comercial, care a recitat foarte bine poezia „Cruciada" de poetul Mircea Dem. Rădulescu.

Festivalul a fost încheiat cu marșul „Trăiască România Mare", executat de corul A. C. T.-ului.

Manifestația aceasta a prilejuit o clipă de mare destindere și de un vibrator patriotism, ca și însăși ziua de astăzi, închinată gloriei ostașilor Mareșalului-Erou și desrobitor.

CUM SUNT ORGANIZATE NOUILE INSTITUȚII BASARABENE

Casa asigurărilor social din Chișinău garantează asistența și ocrotirea muncitorimii basarabene

Se știe că nu toată muncitorimea rămasă sub stăpânirea bolșevică, deși regimul sovietic întotdeauna a făcut caz de excepționala lui grijă față de brațele muncitoare, s'a bucurat de un tratament omenesc și conform cu contribuția de muncă. Au fost muncitori care din cauza atitudinei lor binevoitoare față de Statul românesc au fost supuși la grele persecuții nefiind primiți în atelierele și fabricile sovietice, fiind în cele din urmă chiar deportați iar familiile lor rămase fără nici un sprijin.

Când s'a instalat în Chișinău Casa Asigurărilor Sociale, ea s'a lovit de această situație. Pentru a-i putea ocroti pe cei dintâi și spre a-i putea apropia pe cei de ai doilea, instituția de mai sus a procedat la o organizare temeinică a serviciilor ei de asistență pe tot cuprinsul provinciei răsăritene. Astfel în prezent Casa Asigurărilor Sociale din Chișinău are un oficiu de asigurare pe str. Cuza Vodă unde funcționează un dispensar medical, în care activează următorii doctori: doctor Bârzu Ion (boli interne), doctor Arsene (serv. chirurgical ginecologic), dr. Dejenariu (serv. dermato-veneric), d-ra doctor Dumitrescu, stomatologic, dr Barhudarov (doctor de ochi) doctor Teodoru (nas, gât și urechi), d-na doctor Bonciu Agripina (boli de copii).

De asemenea la sediul central al Casei Asigurărilor Sociale se află o farmacie și un laborator de analize. Activitatea a fost extinsă și în provincie: oficii de asigurare s'au deschis în orașele Bălți, Soroca, Tighina, Orhei, Cetatea Albă, Ismail, Reni, Cahul, Bolgrad și Chilia Nouă.

Pe lângă fiecare oficiu de asigurare funcționează câte un dispensar medical cu un medic consultant și personalul de serviciu necesar.

ACTIVITATEA IN CIFRE

In prezent Casa Asig. Sociale dă asistență medicală la aproape 7000 de muncitori și salarizați din întreg cuprinsul Basarabiei.

La Bălți asistă 771 de muncitori, la Soroca 229, Tighina 464, Cetatea Albă 303, Ismail 1110, Cahul 291, Reni 419, Orhei 536, Bolgrad 277, Chilia 832, Chișinău 1504, în total 6826 de muncitori și salarizați, care oricând pot găsi îngrijire pentru sănătatea lor.

Numărul acesta este în continuă creștere pe măsură ce muncitorimea își găsește plasament și pe măsură ce se pătrunde importanța unei asemenea instituții sociale.

O categorie de muncitori care înainte de retragere aveau organizație foarte puternică și sănătoasă, sunt tipografii, aceștia până astăzi încă negăsind loc unde să-și valorifice puterile spre a-și putea întreține existența, iar fosta organizație a lor depe timpul stăpânirii românești neluând ființă în Chișinău, vor putea fi foarte bine încadrați în opera de asistență a casei asig. sociale.

O propagandă pentru incadrarea intregii muncitorimi

S'a observat, probabil ca o moștenire a fostului regim de anarhie că o mulțime de categorii muncitorești ca: zidarii, tâmplarii, oamenii de serviciu etc., nu se adresează Casei Asigurărilor Sociale pentru a-și putea garanta posibilitățile de existență. D. director al Casei Asig., Al. Bogdan, secundat de către d. subdirector Iacob Gheorghe, este viu preocupat de problema asigurării sănătății și existenței muncitorimii basarabene. Toată intelectualitatea care vine în contact cu aceste categorii sociale în special preoții și învățătorii trebue să desfășure o activitate de propagandă spre a înrola și pe acești muncitori cari în prezent trăesc din vânzarea obiectelor casnice, care nu au cu ce se îmbrăca și suferă de o șubrezenie fizică fatală, în opera de asistență a Noului Stat Românesc. Este imposibil de conceput că toți aceștia cari au trăit numai din prisosul muncii fizice să fi ajuns astăzi să nu mai aibă poftă de muncă. Este pur și simplu o stare de suspensiune provizorie care trebue certificată cu certitudinea normalizării și reintrării în mersul firesc al lucrurilor ce se va stabili într'un timp foarte apropiat. Atitudinea față de ei, trebue să cuprindă o doză de largă înțelegere, spre a-i scuti de anumite reminiscențe pe care a reușit comunismul disolvant să le impregneze și pentru a-i face să priceapă că Statul românesc este îngrijorat de situația lor și că le întinde într'adevăr o mână de ajutorare sinceră și definitivă.

S. M. N.

ROMÂNI!
Intrebuințați grâul cu chibzuială.
Nu risipiți pâinea!

O cerere justă a unei categorii de învățători

Ministerul Culturii Naționale, cum se știe, a dispus derogarea art. 155, 156, 157 și 158 din legea înv. primar, referitoare la înaintarea la gradul II din oficiu a învățătorilor refugiați și mobilizați, care deși au fost înscriși pentru examenul din sesiunea Mai 1941, n'au avut posibilitatea să se prezinte, iar majoritatea din cei care s'au prezentat n'au reușit la exemen din cauza lipsei de pregătire, neavând decât o lună concediu, fiind lipsiți și de materialul necesar pentru pregătire.

Astăzi Ministerul Culturii Naționale prin decizia No. 224.384 din 1941 a dispus derogarea și a art. 145, 146 și 147 din legea înv. primar, dar numai pentru învățătorii mobilizați, care trebuie să depună examenul de definitivat, nu și pentru învățătorii mobilizați care n'au reușit, sau n'au avut posibilitate să se prezinte la examenul de gr. II.

Este necesar să se clarifice situația acestei categorii de învățători, care este destul de numeroasă, pentru a i se da putința să se prezinte și ea la examenul de înaintare. Este o cerere justă a învățătorilor are trebuie soluționată.

Amânarea conferinței economice dela Guvernământul Basarabiei

Intrucât d. general C. Gh. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, este reținut pentru câteva zile în interes de serviciu la București, conferința economică ce urma să aibă loc astăzi, Luni, la Guvernământul Basarabiei, a fost amânată pentru ziua de 20 Noembrie.

Ordinea de zi rămâne aceeași, pe care am anunțat-o în unul din numerile noastre de săptămâna trecută.

Știri din Florești-Soroca

Conferința directorilor, — Duminică s'a ținut în localitate, conferința directorilor școalelor primare din plasa Florești.

Energicul inspector școlar, d. Gh. Bădiu, s'a interesat, în mod amănunțit, de situația fiecărei școli primare, în ceeace privește localul, combustibilul, situația școlarilor, a învățătorilor, a materialului instructiv ș. a. m. d.

Prezența d-sale în acest post de răspundere satisface cerințele actuale, deoarece este cunoscut ca om energic, devotat școlii și luminării poporului.

Rezultatul plebiscitului din Basarabia și Transnistria

D. Laurențiu Preotescu, președintele Curții de Apel din Chișinău și președintele Biuroului Electoral Plebiscitar, a încheiat eri, Duminică, lucrările în legătură cu votul plebiscitar din Basarabia și Transnistria.

Rezultatul oficial va fi dat publicității în cursul zilei de azi, pe întreaga Basarabie ca și pentru Transnistria.

In ce privește Chișinăul, s'au prezentat la vot 32.453 cetățeni, cari și-au exprimat aprobarea până la unul față de opera Mareșalul desrobitor. In comparație cu numărul de 38.000 locuitori câți sunt.

Azi în Chișinău, rezultă că întreaga populație este pentru înfăptuirile mărețe ale Conducătorului Statului.

Rezultatul definitiv dela cele 26 secțiuni electorale din jud. Lăpușna arată un total de 97.420 voturi.

Atât în orașul Chișinău cât și în județul Lăpușna, nu s'a înregistrat nici un vot contra.

Faptul situiază acest județ de harnici răzeși în fruntea tuturor județelor din Basarabia.

In Transnistria, numărul total al votanților a fost de 117.520, din cari, 117.514 au votat DA și numai 6, NU. In aceste cifre sunt cuprinși numai funcționarii civili și militari, pentru populația civilă nedându-se până în prezent rezultatul definitiv.

AGRICULTORI,

Ploile ne-au stânjenit dela lucru.

De îndată ce timpul se îndreptează, grăbiți-vă să terminați însămânțarea grâului.

E datoria ceasului de față.

Impliniți-o!

NOUI TRENURI ACCELERATE PUSE IN CIRCULAȚIE

Direcțiunea generală a C. F. R., a hotărît să pună în circulație două trenuri accelerate și anume: cu începere de Luni 17 c., trenul accelerat n-rul 501, București-Nord-Cernăuți, cu plecarea din București la ora 19,50 și sosirea la Cernăuți la ora 9; iar cu începere de Marți 18 c., trenul accelerat n-rul 504, Cernăuți—București-Nord, cu plecarea din Cernăuți la ora 18,40 și sosirea în București la ora 6,52.

Concu's pentru afișul economiei

I. — Pentru obținerea celor mai bune afișe având ca temă „Economia", iar ca motiv pentru cadru: munca, combaterea risipei, combaterea tezaurizării, asigurarea bătrâneții sau oricare alt motiv inspirat de ideea micilor economii, *Casa Națională de Economii și Cecuri Poștale*, instituie un concurs la care invită pe toți artiștii.

II. — Executarea proectelor este lăsată la libera inspirație a artiștilor, iar prezentarea se va face pe hârtie e dimensiune 65×96 cm. în culori, observându-se ca reproducerea în afiș să se poată face clar și cu ușurință în 3—4 culori.

III. — Proectele vor fi predate de către concurenți la Serv. de Indrumare C. E. C. din str. Ilfov Nr. 3 etaj, până la data de 15 Decembrie a. c., inclusiv, ora 14.

Fiecare tablou va purta ca semn distinctiv un *motto*, iar numele și domiciliul autorului vor fi închise într'un plic sigilat, având acelaș motto.

In plic separat, fiecare concurent va introduce numele artistului pe care-l propune ca delegat al concurenților în juriul ce va face alegerea.

IV. — Juriul se va compune din:
Președintele Consiliului de administrație al C. E. C.-ului,
Directorul general al C. E. C.-ului.
Rectorul Academiei de Arte Frumoase.
Un profesor de Artă decorativă dela Facultatea de Arhitectură.
Un specialist în arta grafică, delegat de Sindicatul Artelor Frumoase.
Un artist desemnat de concurenți care nu ia parte la concurs.

V. — Hotărârea juriului este inapelabilă și se va da în timpul cel mai scurt după judecarea lucrărilor.

VI. — Concursul este dotat cu următoarele premii:
Un premiu de lei 25.000.
Un premiu de lei 20.000.
Un premiu de lei 15 000.

Premiantului întâi, i se va acorda o sumă suplimentară de 20.000 lei pentru executarea machetei definitive, cu eventualele modificări propuse de juriu.

Pentru restul afișelor care ar putea să prezinte un interes pentru C. E. C., se vor acorda o serie de mențiuni a câte lei 4000 bucata.

VII. — In caz că valoarea lucrărilor prezentate nu va fi găsită meritorie, juriul poate să refuze adjudecarea premiului întâiu.

VIII. — Afișele premiate rămân proprietatea *Casei Naționale de Economii și Cecuri Poștale*, cu dreptul pentru aceasta de a le reproduce în forma pe care o va găsi de cuviință.

RECOMPENSĂ NOBILĂ ȘI BINEMERITATĂ PENTRU EROICUL ECHIPAJ AL „DELFINULUI"

Dl. Vice Amiral Bălănescu fost Comandant al Marinei Regale, a trimis Comandamentului Marinei Regale, suma de 10.000 lei însoțită de următoarea scrisoare:

Am urmărit cu deosebit interes acțiunile Marinei în războiul desrobirii și sufletul meu a tresărit cu mândrie și emoțiune la toate faptele glorioase de arme, cari au încununat contribuția Marinei la Sfânta Cruciadă împotriva hoardelor cotropitoare sovietice.

Am prețuit cum se cuvine izbânda monitoarelor și Batalioanelor de Marină pe Dunăre, în Deltă și în Sudul Basarabiei, însă m'am bucurat mai cu deosebire, ca fost șef al Marinei, de progresele technice și tactice realizate de navele noatre de luptă în războiul pe mare.

Tirul precis al distrugătoarelor Regina Maria și Mărășești, care a avut ca rezultat scufundarea distugătorului de mare tonaj „Moscova", arată gradul de frumoasă pregătire artileristică a ofițerilor și echipajilor noastre.

Evenimentul din ultimul timp Victoria Submarinului „Delfinul" de la Yalta, care a umplut inimile tuturor românilor de bucurie, complectează în mod fericit capacitatea militară a Marinei noastre și arată gradul superior de pregătire, de luptă, a submariniștilor noștri, care dovedesc că sunt stăpâni astăzi pe secretele navigațiunei submarine.

Cunoscând cât de grea este viața submariniștilor și dorind a le da o dovadă de dragoste și admirația mea, îmi permit a vă înainta un premiu de 10.000 lei, pe care vă rog să binevoiți să dispuneți a se înmâna Comandantului Submarinului, bravul Căpitan Costăchescu, pentru a-l distribui cum va crede mai bine, personalului submarinist, ca îndemn și încurajare pentru grelele însărcinări ce mai are încă de îndeplinit în războiul sfânt al desrobirii.

Primiți Domnule Comandant, încredințarea sentimentelor mele de distinsă considerațiune.

Marinarii sunt adânc recunoscători fostului Comandant al Marinei care continuă să activeze prin articole de presă și conferințe, urmărind propășirea Marinei noastre.

ORA OSTĂȘEASCĂ GERMANO-ROMÂNĂ

In cadrul orei ostășești germano română, orchestra simfonică a armatei a executat pentru prima oară la radio minunatul poem simfonic „Cântarea Basarabiei" de Paul Constantinescu.

Căpitanul Juncu a știut să prezinte această lucrare într'o luminoasă execuție, atât din punct de vedere polifonic, cât și ritmic. Avem credința că această lucrare de mare valoare muzicală va depăși vremelnicia timpurilor și va dăinui mai departe în repertoriul orchestrelor simfonice din lumea întreagă.

Fruntașul Schleicher, șef de orchestră dela Volksoper Berlin, a dirijat „Intrarea oaspeților" din Tannhäuser" de Wagner cu multă precizie și strălucire. Acest șef de orchestră este un element pe care am dori să-l vedem des la pupitrele noastre.

Sublocotenent Galmuschi Leo a rostit câteva cuvinte simțite la adresa camarazilor germani, pe care fruntașul Meyenburg le-a tradus apoi în limba germană.

Fanfara Comandamentului German local sub conducerea d-lui șef de muzică Russy, a cântat marșul: „Gruss an Kiel".

Această lucrare a fost pusă în program după dorința unui camarad aviator aparținând unităților Stuka.

Deasemenea tot la dorința unui camarad german, sergent din altă unitate de aviație, fruntașul Meyenburg a cântat celebra romanță: „La Paloma". Acest tenor dela opereta „Nollendorfplatz" Berlin, este totdeauna ascultat cu mulă bucurie de camarazii germani și români, pentru frumoasa și catifelata sa voce, temperamentul și muzicalitatea stilului.

Corul german „Heereskraftfahrparks", a cântat două cântece populare germane, iar corul Batalionului de Gardă, sub conducerea căpitanului Crăciunescu, a executat dinamic două marșuri românești.

La sfârșitul execuției, fruntașul Paul Hartmann, tânăr elev al „Școalei de film din Berlin", o interpretat cu mult umor o minunată parodie scrisă de domnia sa, cu titlul: „o invitație la Zarah Leander".

Viitoarea oră ostășească germano-română va avea loc Vineri, 2 Noembrie la orele 18.

Alcătuitorii programului așteaptă să primească corespondență dela camarazii ostași germani și români, cari să le comunice impresiile și dorințele lor.

Adresa: „Ora ostășească germano-română", Societatea Română de Radiodifuziune, str. General Berthelot Nr. 60.

INFIINȚAREA ȘI ORGANIZAREA INSPECTORATULUI GENERAL AL TABERELOR ȘI COLOANELOR DE MUNCĂ OBLIGATORIE DE FOLOS OBȘTESC

D. Profesor Mihai Antonescu, președinte ad-interim și vice-președinte al Consiliului de miniștri a semnat următorul Decret-Lege pentru înființarea și organizarea Inspectoratului General al taberelor și coloanelor de muncă obligatorie de folos obștesc", propus de Departamentul Muncii și Ministerul Apărării Naționale:

ART. 1. — Munca de folos obștesc la care sunt obligate categoriile de persoane prevăzute de art. 14 și 15 din Legea No. 425 din 15 Mai 1941, pentru organizarea muncii naționale, se execută în taberele sau coloanele de muncă organizate de Subsecretariatul de Stat al Muncii, prin Inspectoratul general al taberelor și coloanelor de muncă obligatorie de folos obștesc.

Taberele și coloanele de muncă obligatorie de folos obștesc pentru evreii supuși la astfel de muncă, potrivit legii No. 875 din 5 Decembrie 1940, pentru organizarea militară a evreilor și potrivit Decretului-legii No. 33 din 14 Iulie 1941, se organizează de Subsecretariatul de Stat al Muncii, prin Inspectoratul general al taberelor și coloanelor de muncă obligatorie de folos obștesc, de acord cu Marele Stat Major.

Taberele și coloanele de muncă obștească pentru lucrările de interes național se organizează în modul arătat mai sus, pe baza programului de lucrări de interes național comunicate de diferitele ministere și instituții publice.

Taberele și coloanele de muncă obștească pentru lucrările de interes local se organizează în acelaș mod pe baza programului de lucrări de folos local stabilite de prefecturile de județ, cu aprobarea ministerului Afacerilor Interne.

ART. 2. — Se înființează pe lângă Subsecretariatul de Stat al Muncii, Inspectoratul General al taberelor de muncă obligatorie de folos obștesc cu următoarele atribuții:

a) Înființează, organizează, conduce și controlează singur taberele și coloanele de muncă obligatorie de pe întreg teritoriul național, asigurând buna lor funcționare, iar de acord cu Marele Stat Major taberele și coloanele de muncă pentru evrei.

b) Centralizează propunerile diferitelor departamente și instituțiuni de Stat sau particulare privitoare la lucrările de interes național și ale prefecturilor de județ, aprobate de ministerul Afacerilor Interne, privitoare la lucrările de interes local, de executat prin taberele și coloanele de muncă obligatorie și le supune consiliului muncii naționale potrivit art. 17 din legea No. 425 din 15 Mai 1941.

c) Execută hotărârile Consiliului muncii naționale.

d) Ține evidența și face repartiția internaților și a celor chemați în taberele și coloanele de muncă, în raport cu lucrările de executat, cu excepția evreilor supuși la altfel de muncă potrivit Legii No. 873 din 5 Decembrie 1940 a căror evidență se ține de Marele Stat Major prin Cercurile de Recrutare și a căror repartiție în muncile obștești se face de Inspectoratul General de acord cu Marele Stat Major.

e) Ține legătura cu Departamentele interesate și Marele Stat Major și informează Consiliul Muncii Naționale asupra programului de muncă al taberelor.

f) Supune diferitelor departamente și Marelui Stat Major soluționarea chestiunilor care intră în competința lor.

g) Întocmește și execută Bugetul general al taberelor de muncă obligatorie, precum și al fiecărei tabere de muncă în parte.

h) Propune revocarea sau înlocuirea personalului civil al taberelor detașat sau delegat de departamentele interesate.

i) Administrează întreg patrimoniul Inspectoratului General al muncii de folos obștesc înființat prin legea promulgată cu Decretul Regal No. 1450 din 22 Martie 1937, publicat în Monitorul Oficial No. 69 din 24 Martie 1937, care trece pe data prezentului Decret-Lege în administrația acestui Inspectorat General.

ART. 3. — Inspectoratul general al taberelor și coloanelor de muncă este condus de un Inspector General numit prin Decizia Ministrului Subsecretar de Stat al Muncii, dintre persoanele reputate a cunoaște problemele acestui fel de muncă, cu sau fără un titlu universitar.

Conducerea Inspectoratului General al taberelor și coloanelor de muncă obligatorie de folos obștesc, va putea fi deasemenea încredințată prin delegația dată prin Decizia ministrului Subsecretar de Stat al Muncii, unui funcționar public, care îndeplinește condițiunile arătate mai sus.

Salariul sau indemnizația Inspectoratului General se vor plăti din fondurile prevăzute la art. 5 din prezentul Decret-Lege.

Salariul Inspectorului General va fi cel prevăzut în Tabela A 26, tipul 18 din Codul funcționarilor publici.

ART. 4. — Prin derogare dela dispozițiunile Codului funcționarilor publici, organizarea Inspectoratului General al taberelor și coloanelor de muncă se va stabili printr'un regulament.

Funcționarii necesari vor fi recrutați prin detașare, dintre funcționarii celorlalte servicii publice.

ART. 5. — Cheltuielile necesare Inspectoratului General al taberelor și coloanelor de muncă obligatorie de folos obștesc se vor acoperi:

a) Din fondul inițial pus la dispoziția Subsecretariatului de Stat al Muncii de către Ministerul de Finanțe, al cărui quantum se va hotărî printr'un Jurnal al Consiliului de miniștri.

b) Cotele afectate de departamentele sau instituțiile în folosul cărora se execută lucrările.

c) Sumele realizate prin lucrările efectuate eventual la particulari.

d) Orice alte sume afectate în acest scop prin legi speciale.

ART. 6. — Administrarea fondurilor mai sus arătate, se va face de către Subsecretariatul de Stat al Muncii. Veniturile și cheltuielile se vor înscrie în Bugetul Fondului Muncii sub un capitol special.

ART. 7. — Taberele și coloanele de muncă obligatorie de folos obștesc sunt supuse regimului de ordine și disciplină militară.

Internații în taberele și coloanele de muncă pentru evrei vor fi puse sub comandă militară.

Abaterile de natură a stânjeni buna funcționare a taberelor și coloanelor de muncă se pedepsesc astfel:

a) Înăsprirea regimului în tabără sau coloană pentru abaterile cu caracter disciplinar.

b) Cu pedepsele prevăzute de art. 22—26 din legea No. 425 din 15 Mai 1941.

c) Pentru evrei, în afară de aceste pedepse, cu cele prevăzute de Codul Justiției Militare.

ART. 8. — Judecarea infracțiunilor arătate în art. 7 al. b și c este de competința judecătorilor de pace pentru neevrei și de competința instanțelor militare din raza Comandamentului Militar unde se află reședința taberei sau a coloanei, pentru evrei.

Actele de trimitere în judecată se întocmesc de Comandantul taberei sau al coloanei.

ART. 9. — Normele de organizare și funcționare ale Inspectoratului General al taberelor și coloanelor de muncă obligatorie de folos obștesc se vor stabili printr'un regulament.

ART. 10. — Orice dispozițiuni contrarii prezentului Decret-Lege se abrogă.

Adeziunea totală a poporului român la politica Mareșalului

BRATISLAVA, 15. (Rador).— — Ziarul „Gardista" oficiosul Gărzilor Hlinka, publică un articol semnat de d. Petro, redactorul pentru politica externă, în care autorul după ce arată importanța momentului în care s'a făcut plebiscitul și rostul lui politic, precum și semnificația adeziunii totale a poporului român la politica d-lui Mareșal Antonescu pentru Europa Nouă, spune între altele:

„Mareșalul Antonescu, cu instinctul său de om de Stat, a înțeles cerințele Europei noui. El știe că Europa nouă așteaptă dela fiecare stat să se organizeze înăuntru, după principiile și metodele noui. Această organizare trebue să și-o facă fiecare stat singur. Nimeni nu trebue și nu poate să aștepte ca această organizare s'o facă alții. Fiecare stat va trebui să facă din rezolvarea acestor probleme, o dovadă a posibilităților și capacităților sale creatoare.

Dacă Mareșalul Antonescu, Conducătorul Statului Român, a înțeles aceasta și a integrat-o în marele său program de realizări, este o nouă dovadă a deosebitelor sale calități de mare om de stat și a marei lui prevederi. Pentru înfăptuirea acestei meniri istorice, el are însă nevoie de ajutorul și coalaborarea întregului popor român. De aceea, Conducătorul a ordonat plebiscitul, că poporul însuși să hotărască dacă dorește sau nu, noua ordine, și dacă este gata să colaboreze la realizarea ei.

Poporul român, — acest popor care în anii din urmă a fost încercat de lovituri atât de grele, — a dat Sâmbătă și Duminică un răspuns, întrebărilor pe care i le-a pus Conducătorul său. El a răspuns spontan și răspicat, cu un DA, cum nu s'a întâlnit până acum în istoria României. Prin acest răspuns, România intră în epoca muncii constructive, în cadrul Europei noui. Ea începe să se organizeze înăuntru, potrivit ordinei noui și desigur că în această organizare nu va uita nici legăturile ei cu celelalte state. Aceasta ne-o arată dealtfel și vizita la Berlin și Bratislava a d-lui Marinescu, ministrul Economiei Naționale.

Noi Slovacii, care am avut atât în trecutul îndepărtat cât și în vremuri mai apropiate, aceeași soartă cu poporul român, mai mult decât oricare altă națiune a Europei noui, urăm României să încoroneze cu succes, marea operă pe care a început-o. Ca și Românii, așteptăm și noi dela Europa nouă, împlinirea acelorași dorințe, pentrucă avem aceleași dureri ca și poporul român. Sperăm că noua Europă va aduce națiunilor noastre, învingere și dreptate".

Acelaș ziar, publică în numărul de eri, un articol al d-lui prof. A. Mișcovici, în care d-sa scrie între altele:

„România, pe care am văzut-o, nu se pretinde o mare putere, însă observatorul obiectiv al realității românești de astăzi, vede dela început că, ea este un stat cu mare viitor, un stat care, fără să-și amenințe vecinii, are puteri să-și apere integritatea teritoriului național și independența. România este statul pe care, la rezolvarea problemelor Europei noui, nimeni nu-l va putea nesocoti, subevalua și nici înșela. Nu este nici o putere care să poată împiedica geniul național român, să se valorifice în toate domeniile vieții umane și nu este putere care să slăbească forța biologică și vitalitatea Neamului românesc, în spațiul lui vital. Scriu toate acestea cu sinceritate și convingere și sunt sigur că așa au văzut și simțit realitatea românească, toți colegii slovaci, care au vizitat România. Colaborarea noastră cu România, de care ne leagă comunitatea de aspirațiuni, colaborarea cu Marele Reich cât și cu celelalte state europene, trebue adâncită și intensificată. România este statul care după Marele Reich German, trebue să ne intereseze cel mai mult. Trăiască România".

REDACȚIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieții obștești din provincia dintre Prut și Nistru, în cadrul nouei vieți a României reintregite, corespondenții noștri sunt rugați cu insistență să ne trimită numai știri cu caracter local.

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenți harnici la: Hotin, Soroca, Bălți, Chilia, Cetatea Albă, Târgul Edineți, Târgul Florești, Dubășari, Hâncești, Strășeni, Tg. Călărași, Ungheni și Bolgrad.

•

Corespondențele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacție al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, București I/I.

REZERVAREA COMPARTIMENTELOR LA TRENURILE DE CĂLĂTORI

Direcțiunea generală C. F. R. a dispus ca la toate trenurile de călători, afară de cele cursă, să se rezerve compartimente după cum urmează:

Un compartiment cl. I-a, un compartiment cl. II a pentru ofițerii curieri; numai la trenurile de persoane se va rezerva câte un compartiment cl. III a pentru curierii militari subofițeri și grade inferioare.

Aceste compartimente rezervate la trenurile de călători, vor fi placardate și închise și nu se va permite ocuparea lor de alți călători, afară de cei menționați mai sus.

Curierii militari vor avea bilete de călătorie creditate și se vor legitima cu ordine de serviciu din care să se constate calitatea lor de curieri și dreptul expres de a călători în compartimentul rezervat special.

PRODUCȚIA DE INARMARE BRITANICĂ ȘI AMERICANĂ

BERLIN 12. — In timp ce presa germană subliniază neîncetat strădaniile încununate de succes, de a pune producția industrială în slujba războiului cei doi aliați anglo saxoni își reproșează unul altuia faptul de a nu fi întreprins o campanie mai mare pe teatrele de războiu apusene, în timpul ofensivei germane din răsărit, fiecare din aliați considerându-l pe celălalt ca vinovatul capital. Forurî engleze de mare importanță, s'au exprimat în sensul că Uniunea americană trebuie să suporte partea principală a aprovizionării britanice, în cazul când Anglia ar trebui să treacă la un atac continental. In legătură cu aceasta s'a spus că Uniunea ar fi folosit abea 14 la sută din totalul producției ei de înarmare, în timp ce Anglia din contră a atins un procent de 45 până la 65.

La această afirmație, care nu poate fi controlată în amănunt, este ciudat faptul pentru care Marea Britanie, atât de greu încercată prin războiu, nu și-a folosit sută la sută potențialul de înarmare. Pentrucă la urma urmelor, America are și îndatorirea de a se ocupa într'o oarecare măsură și cu aprovizionarea țărilor din întinsul imperiu colonial al Angliei așezate în toate părțile lumii și de care metropola nu se mai poate îngriji, și să aprovizioneze tot într'o oarecare măsură țările iberoamericane, pentru a compensa, cât de puțin livrările europene care nu se mai pot face. Și dacă Marea Britanie nu a folosit până acum nici măcar un sfert din producția ei de înarmare, aceasta este, după părerea germană un indiciu din care rezultă că guvernul londonez ar vrea să ducă războiul cu un minim de sforțări și jertfe. In realitate însă nu este pretinsul deficit al producției de înarmare nordamerican, care a împiedicat o ofensivă engleză pe continentul european, ci învățăturile pe care le-au primit englezii cu prilejul zădarnicelor ofensive din nordul Franței, Norvegia, Grecia și Iugoslavia. (U. T. A.).

CUM SE POATE ASIGURA O BUNĂ RECOL TĂ DE PORUMB

A trecut 1 Noembrie.

La vremea aceasta, toți plugarii buni — cari au știut cum să-și împartă timpul și cum să-și chivernisească brațele și vitele de muncă — au terminat și cu însămânțările de toamnă (grâu, orz, secară, borceag) și cu recoltarea porumbului, sfeclelor, cartofilor și altor culturi, al căror rod se adună toamna.

Acum, cât mai este vreme prielnică, plugarii trebuie să facă pregătire pentru culturile de primăvară.

Și cea mai însemnată cultură de primăvară — pentru țara românească și pentru plugarii români — este cultura porumbului. Pentrucă el cuprinde cea mai mare întindere și pentrucă el aduce îndestulare și oamenilor și animalelor și tot el dă „materia primă", materia de bază, multor industrii agricole.

Lucrările pentru cultura porumbului, din toamnă încep. In toamnă se aleg știuleții de porumb pentru sământă; în toamnă se îngrașe cu gunoi locurile în cari vom pune porumbul; în toamnă se fac arături adânci — ogoare adânci de toamnă — pe toate locurile ce vor fi cultivate cu porumb.

Ia să vorbim câte ceva despre aceste lucrări, de pregătire a culturii porumbului.

1. Despre **alegerea știuleților de sământă,** v'am scris la timp. Ei se aleg din lan, în luna Septembrie, dintre cei cari se coc mai timpuriu și sunt cei mai voinici și sănătoși.

Cei cari nu ați făcut această alegere atunci, trebue s'o faceți acum.

Știuleții de sământă trebue să fie bine uscați, groși la vârf, plini de boabe la cotor și la vârf, cu rândurile drepte; mărimea știuletului și numărul rândurilor de boabe să fie cele ale soiului pe care îl cultivăm: boabele să fie bine înfipte în cocean și coceanul să nu aibă nici pete, nici miros de mucegai.

Acești știuleți — 100 pentru fiecare pogon, pe care îi vom pune la primăvară — dacă au pănușe (foi), le legăm și îi înșirăm pe prăjini (culmi), pe cari îi punem în pod sau în altă încăpere, unde să nu fie nici cald, nici ger, în timpul iernii. Dacă i-am curățat de pănușe, îi așezăm pe scânduri, așezate una deasupra alteia, la distanță potrivită.

Din acești știuleți alegem, la primăvară, pe cei buni de sământă, după ce le-am încercat, la fiecare, sănătatea și puterea de încolțire.

Celor cari nu știți cum se face această încercare, vă vom spune, la primăvară, la Martie și noi și inginerii agronomi dela ocoale. Acum în toamnă, faceți numai alegerea știuleților de sământă și păstrarea lor, așa cum vă spuserăm.

2. **Ingrășarea locurilor** în cari vom pune porumb, ne asigură și ne sporește producția. Porumbul este cultura care suferă o cât de puternică îngrășare. Pe când păioasele cad, în locul proaspăt gunoit, porumbul se bucură și sporește.

Dacă ați făcut ogoare adânci de vară, acum aduceți gunoiul, îl împrăștiați și îl îngropați cu o arătură în față (superficială).

Dacă nu ați făcut arătura de vară, îngropați gunoiul în orice caz arând locul.

Gunoiul trebue să fie bine dospit, ca untul. Gunoiul păios nu este bun, nu aduce nici un folos și face mușegaiuri, în cari dospesc bolile și își fac cuib dușmanii plantelor. Fiecare plugar trebue să adune gunoiul într'o grămadă bine făcută (platformă) măcar pe pământ bătut și ars (dacă nu pe ciment sau pe podină de lemn), cu scurgere într'o parte, pentruca udul să se adune într'o groapă (cimentată sau într'un butoi) și cu el să stropească mereu gunoiul. In șase luni gunoiul este dospit. Și în timpul acesta altă grămadă se face.

3. **Ogorul adânc de toamnă este o** muncă fără de care nu facem o bună cultură de porumb și nu putem nădăjdui la o bună recoltă.

Ogorul adânc de toamnă — lăsat negrăpat — înmagazinează multă apă — din ploi și zăpezi. Și nici-o cultură nu are nevoie de atâta apă ca porumbul.

In pământul în care am băgat și gunoi de vite și am făcut și arătura adâncă de toamnă, suntem siguri de o bună recoltă de porumb, iar în anul următor de o bună recoltă de păioase de primăvară.

Oricât de rău ar fi anul, în locul astfel pregătit, vom avea o recoltă îndoită decât acei cari nu au dat pământului nici ogor, nici gunoi.

Prin urmare, acum, în toamnă, alegeți știuleții pentru sământă și dați pământului o arătură cât de adâncă și o îngrășare cât de puternică.

Sunt lucrări pregătitoare, cari ne asigură o bună recoltă anul viitor.

Nu uitați: lucrările pentru cultura porumbului încep din toamnă.

MICA PUBLICITATE

D. Mareşal I. Antonescu,
Conducătorul Statului, a donat un milion lei Societăţii Crucea Roşie

Comitetul Soc. Crucea Roşie aduce şi pe această cale, cele mai vii mulţumiri d-lui Mareşal Ion Antonescu, pentru generoasa danie de un milion lei, ce a făcut Crucii Roşii cu ocazia reprezentaţiei filmului „Răscoala Burilor" dat în beneficiul Crucii Roşii, — aceasta ca o probă a convingerii sale de realele servicii aduse de Crucea Roşie pretutindeni unde nevoia a cerut-o.

Sporirea locurilor la Şcoala de Asistenţă Socială din Bucureşti

Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale în dorinţa de a pregăti personalul tehnic necesar funcţionării Comitetelor judeţene şi municipale de patronaj, a intervenit pe lângă Şcoala Superioară de Asistenţă Socială din Bucureşti, Calea Victoriei Nr. 194 telefon 4.81.09, de a spori numărul locurilor pentru anul care a şi început.

Candidatele doritoare de a se pregăti pentru a lucra ca asistente sociale în cadrul Comitetelor judeţele şi municipale de patronaj, sunt rugate a se prezenta de urgenţă domnilor primari, preşedinţi ai Comitetelor municipale de patronaj a Operelor Sociale.

Noul prefect al judeţului Argeş

Domnul Preşedinte al Consiliului ad-interim, Mihai Antonescu, a semnat azi Decretul prin care d. avocat Tică Popescu a fost numit în funcţiunea de prefect al judeţului Argeş, în locul d-lui colonel în rezervă Cerchez Traian, a cărui delegaţiune încetează.

Discurile cu muzică de compozitori evrei scoase din circulaţie

In „Monitorul Oficial" Nr. 270 din 13 Noembrie 1941, a apărut decizia ministerială Nr. 9036 prin care se fixează modalităţile de îndepărtare din circulaţie a discurilor cu muzică de compozitori sau autori evrei, sau interpreţi de evrei.

Decizia prevede, pe lângă desfiinţarea tuturor matriţelor metalice de presat, eliminarea treptată a discurilor cu contribuţie neariană în 135 zile şi în 5 etape succesive.

Numerele discurilor făcând obiectul acestei decizii, sunt arătate amănunţit în textul publicat de „Monitorul Oficial".

Vânzarea discurilor după expirarea termenului acordat fiecărei din cele cinci categorii, atrage după sine confiscarea lor, în condiţiile prevăzute în legea din 30 Mai 1941.

Trecerea în patrimoniul statului a spitalelor evreeşti

Potrivit art. 15 din Decretul-lege pentru trecerea în patrimoniul Centrului Naţional de Românizare a unor creanţe ipotecare, spitale sau case de sănătate aparţinând evreilor, publicat în M. Oficial Nr. 240 din 10 Octombrie 1941, Centrul Naţional de Românizare va putea decide trecerea în patrimoniul său a oricărui spital sau casă de sănătate — atât imobilul cât şi instalaţiunile de orice natură — aparţinând evreilor persoane fizice sau juridice de orice fel.

In vederea aplicării acestei dispoziţii, Ministerul de finanţe a dispus întocmirea unui tablou de toate spitalele sau casele de sănătate existente, cu identificarea proprietarilor evrei, indiferent dacă sunt persoane fizice, asociaţii, fundaţii, etc. şi indiferent dacă aşezămintele menţionate sunt exploatate pe baze comerciale sau funcţionează ca operă de caritate.

Tabloul va fi trimis de urgenţă de administraţiile financiare, direct Subsecretariatului de Stat al Românizării, Colonizării şi Inventarului, Direcţia Românizării.

Desfiinţarea cursurilor profesionale de ucenici evrei

Prin Decizia nr. 124608 din 10 Noembrie 1941, ministrul muncii retrage toate autorizaţiile de funcţionare date de ministerul muncii cursurilor profesionale de „ucenici(e), înfiinţate şi susţinute de comunităţile izraelite, precum şi tuturor şcoalelor care funcţionează în cadrul acestui departament, la care frecventează elevi de rit mozaic.

Parastasul pentru Ion Inculeţ

Sâmbătă dimineaţă, la orele 11, s'a oficiat la biserica Amzei din Capitală un parastas, cu ocazia împlinirii unui an dela moartea lui Ion Inculeţ, fost ministru şi membru al Academiei Române.

Serviciul divin a fost oficiat de preoţii Ionescu şi Dragomirescu şi diaconul Ghica, dela biserica Amzei.

Au fost de faţă familia defunctului şi d-nii Richard Franasovici, Al. Lapedatu, V. V. Sassu, dr. Petre Cazacu, foşti miniştri, prof. I. Simionescu, preşedinte al Academiei Române, prof. I. Nistor, prof. Andrei Rădulescu, Gh. Vântu, Sergiu Dimitriu, dr. Topa ş. a.

După slujbă, familia şi prietenii s'au dus la cimitirul Bellu, la mormântul lui Ion Inculeţ unde s'a oficiat deasemenea o slujbă.

NOILE ROSTURI DE VIAŢĂ
Conferinţa ţinută de d-na Alexandrina Gr. Cantacuzino la Chişinău

Trăim în toiul tuturor vijeliilor, a celei mai mari revoluţii din toate timpurile, când în foc, sânge, dureri şi lacrimi se prăvăleşte o lume veche cu codificările, doctrinele şi ideologia sa şi se zămisleşte una nouă, care în negura fumului de tun, a bătăliilor din văzduh şi de pe pământ îşi croeşte drum prin jertfe nemăsurate, deschizând larg porţile veşniciei pentru mii şi mii de oameni ce se înfrăţesc cu moartea, pentru ca renaşterea să fie desăvârşită şi izbăvirea păcatelor să aducă iertarea şi aşezarea lumii pe Evanghelia lui Hristos. In asemenea clipe trebue să ne reculegem, pentru a analiza cu nepărtinire trecutul şi a trage învăţături pentru viitor. Se simte nevoia să ne desmeticim, înţelegând că ce a fost nu mai poate fi, filele istoriei s'au închis asupra unor capitole ce rămân în judecata senină a generaţiilor viitoare. De modul cum vom înţelege a înnoda firul cu trecutul, depinde şi cristalizarea conştiinţei noastre de mâine.

A ne renega nu se poate, a ne judeca aspru este necesar. Invăţăturile istoriei sunt cea mai grozavă lecţie şi popoarele ce nu vor să o înţeleagă în adâncime, sunt sortite a fi robite.

Aşezaţi între Carpaţi şi Dunăre, milenii au trecut şi ne-au găsit senini cu frica lui Dumnezeu, dârji în credinţele noastre cu omenie către alţii, având criterii de viaţă, plini de nobleţă, cari s'au invederat în toate manifestaţiunile noastre spirituale şi au fost titlurile noastre naţionale ce ni s'au recunoscut, în tot vicleşugul vremurilor, îngăduindu-ne în fine a ne constitui într'un Regat de sine stătător. Cu această zestre minunată, păstrată cu sfinţenie în colibe şi Palat de un popor sănătos la minte şi la trup, am păşit spre organizarea Regatului Român, spre cele 3 Domnii, ce au pus temelia României moderne.

Domnia Regelui Carol I-iu, întemeietorul cu toate că avea un Rege ascetic şi pilduitor, prin virtuţiile sale, a creat însă o burghezime străină de bani şi de bunuri materiale.

Intemeierea unei false democraţii cu partidismul, falsificând cetăţenismul curat şi festivismul, n'a păgubit enorm din punct de vedere etic, falsificând întreaga ideologie. Statul trecând în serviciul ambiţiilor şi nevoilor personale, în loc ca cetăţenii să fie în serviciul Statului şi al Patriei. Parazitismul devenind legiune, am ajuns la Domnia Regelui Ferdinand, în care vitejia câtorva Arhangheli dela Mărăşeşti, Mărăşti şi Oituz, au făurit România Mare. Dumnezeu îndurându-Se a răsplătit aşteptarea seculară şi plină de credinţă a unui neam întreg.

Atunci când trebuia să ne închegăm, să ne organizăm, să muncim cu metodă, să formăm o forţă unitară de ordin politic, economic şi militar, ne-am sărăcit puterile în vorbe deşarte, ascultând numai cântecul fariseilor, îngăduind dansul milioanelor, îmbogăţirile peste noapte; viaţa molatecă, luxoasă, fără căpătâi, stăpânind o societate fără eleganţă şi fără nobleţă.

A 3-a Domnie este prea aproape de noi, ca s'o judecăm în complexul ei. A fost primită cu toată nădejdea şi dorul de bine al unui neam întreg: ea însă nu a putut da roade, din lipsa de sinceritate a unor sfetnici, pe cari Istoria îi va pironi ca autorii dezastrului naţional. Ei, aceşti linguşitori Consilieri Regali, cari treceau pentru a încasa câte zeci de mii de lei pe lună, sunt adevăraţii ucigaşi ai României. Dânşii, nici când n'au înţeles, că rostul lor de bătrâni încărunţiţi, era de a împiedica ca o prăpastie să se deschidă între Tron şi tineret, între două generaţii, căutând din contră a armoniza forţele vii ale unora cu experienţa dobândită prin îndelungată cârmuire a altora. Acest proces era cât pe aci să ne atingă în forţele noastre vitale când deodată simţul de conservare ne-a strâns laolaltă şi a dat naştere minunei ce s'a impus lumii întregi, văzând lupta eroică a României în plină coeziune morală pe front, unde toţi se înfrăţesc cu primejdiile şi cu moartea. Este un caz unic în istorie, când un popor ieşind dintr'o serioasă criză internă dă un spectacol atât de demn de admiraţie, printr'o ţinută ce nu se desminte de 4 luni de zile. Cele 2 Românii, cea a aşuraticilor inconştienţi şi aceea a eroilor jertfelnici s'au înfruntat, şi-a biruit aceea ce reprezenta însuşi substratul nostru sufletesc şi cristalizarea calităţilor esenţiale ale Neamului.

Acuma după întregirea tuturor hotarelor, după reaşezarea noastră în tradiţiile seculare de creştinătate adevărată ce ne-a fost pază dealungul veacurilor, trebue solemn să ne luăm angajamentul a selecţiona valorile, a înţelege bine că e fără rost a participa la întocmirea lumii, trebue iute să punem rânduiala în casa noastră, să nu ne mai războiască sub văzul puternic stârnit de voinţa noastră de renovare.

Oparte să fie nimeni în aşa fel în cât să facem din România necesară Centrul agricol al Sud-Estului European în toate domeniile, să ne trecem prin selecţionarea valorilor, iar clasa de conducere aceste valori să nu le mai punem piedici, să nu le otrăvim, să nu le omorîm, căci toate împreună formează cetina de sânete ce ne dă drepturi imprescriptibile în evoluţia civilizaţiei umane. Să facem reorganizarea Statului în aşa fel ca economicul şi politicul să se completeze, iar unul să nu coiropească pe celalt.

Partea politică trebue să ne preocupe. Educarea maselor, formarea conştiinţei cetăţeneşti, aşa de bine desvoltată, încât fiecare ţăran şi muncitor să ştie nevoile ţării şi să nu ceară ce nu i se poate da. In Elveţia, acum câţiva ani, am luat parte la un plebiscit la care plugarii dela sate, oameni simpli, cu palmele bătătorite, au refuzat scutiri de impozite ce guvernul voia să facă, spunând că preferă să plătească aceste dări, ce sunt necesare binelui obştesc.

Asemenea pilde de clar-viziune şi de conştiinţă trebue urmate.

In domeniul economic trebue procedat cu multă precauţiune, căutând a nu sdruncina capitalul; să nu creăm o stare care să ne îngenunche complect economiceşte faţă de străini. Să întărim iniţiativa românească; să desvoltăm încrederea în noi înşine; banul să-l socotim ca averea ţării; să-l agonisim cu sfinţenie ca o forţă naţională, nu ca un obiect de desmierdare, de petrecere, de risipă, ci că o unealtă de solidaritate socială şi românească. Dreptatea să ne fie pentru unii ci pentru toţi.

Biserica, din ritualǎ ce a fost în ultima vreme, să ne devie misionară, mergând zi şi noapte cu crucea în frunte spre mângâierea, salvarea, nădejdea tuturor, cercetând fără răgaz sbuciumul conştiinţelor rătăcite de multe ori de atâtea vânturi potrivnice, de ispitele ce copleşesc raţiunea şi aruncă pe om în prăpastie.

Mai presus de toate trebue ca armonia socială să stea la temelia României noi, căci avem de aci înainte 50 de ani de muncă încordată pentru a valorifica toate bunurile ce ni se redau, pentru a ne organiza ca o forţă de creaţie şi producţie, pentru a ne aşeza ca unul din factorii determinanţi în Sud-Estul European şi pentru a asigura viitor Neamului acesta care a plătit scump dreptul său la viaţă.

Tineri ai ţării mele, nu vă lăsaţi amăgiţi de patimi trecătoare, de ispitele josnice, de urile zadarnice ce dărimă fără folos. Ridicaţi-vă către Arhanghelul, scut al neamului acesta, întrupat în Voevodul Unirii şi în Regele tânăr, fratele vostru, pe Care să-L înconjuraţi cu credinţă neşovăitoare.

Tineri ai ţării mele, faceţi din sufletul vostru astăzi potire de sfântă cuminecătură între fraţi şi de mântuire veşnică, trăind după poruncile Evangheliei, singura carte ce este în veşnicie călăuza omului, rugând Domnul să vă facă străjeri ai conştiinţei noastre.

Domnul ne-a dat, Domnul ne-a luat, Domnul, iertându-ne, ne reîntregeşte.

Fie numele Domnului binecuvântat!

FRUNTARIILE ŢĂRII

In cadrul activităţii Centralei Caselor Naţionale, de sub conducerea d-lui General Manolescu, instituţiune culturală numărând un sfert de veac de activitate românească, s'a organizat pentru toamna aceasta ciclul de conferinţe denumit „ciclul de toamnă" şi a cărui inaugurare a fost onorată prin conferinţa d-lui Ion Petrovici, fost ministru, emeritul profesor universitar ieşan.

Conferinţa a avut loc în sala Centralei Caselor Naţionale din Calea Victoriei, la orele 17 Miercuri 12 Noembrie, la care a luat parte un public foarte select: foşti miniştri, demnitari din ministerul Educaţiei şi Culturii Naţionale, profesori, gazetari, etc., printre cari remarcăm: d-nii Arh. Enescu, Pan Halippa, foşti miniştri, dl. general Manolescu, conducătorul Centralei Caselor Naţionale, Chiriţescu, fost director general al învăţământului superior, Bratu, fost director al învăţământului secundar, consilier la Secretariatul Educaţiei, Purcaru, fost director al învăţământului profesional, Stefan Şolmescu, fost administrator al Casei Şcoalelor, d-na şi dl. Petre Giurgiuca, fost subdirector al Casei Generale de Pensiuni, profesor Marmeliuc, Emanoil Bucuţa, Lungulescu din partea ziarului „Universul", N. P. Smochină conducătorul mişcării naţionale a Românilor Transnistrieni, etc., etc...

Conferinţa d-lui prof. universitar Ion Petrovici, poartă titlul sugestiv al frământărilor noastre naţionale, de acum un an „Fruntariile ţării", din care redăm în rezumat cele ce urmează:

PUŢINĂ TEORIE ŞI FILOSOFIE ISTORICĂ

D-sa făcând o incursiune în trecut spune că, deobiceiu conferinţele sunt de două feluri: conferinţe cari au pecetea trecutului, iar cele de categoria a doua sunt conferinţele de azi ce au pecetea actualităţii.

Şi pe când astăvară, grijile noastre erau agravate din cauza tuturor umilinţelor, acum aceste griji sunt încununate de speranţele cunoscute.

Căci dacă în vara acestui an aveam numai un vis de reîntoarcere la trecut, aceste speranţe s'au realizat.

Pentru noi Românii, Basarabia, era graniţa dela răsărit a pământurilor româneşti, dar în urma evenimentelor, sperăm că această graniţă dela răsărit să fie cale lungă...

In general, ştiu ca, fruntariile unei ţări sunt rezultanta mai multor fapte şi anume:

1. Aşezarea geografică, 2. expansiunea etnică şi limitele ei şi 3. trecutul istoric — care este în funcţiune de balanţa victoriilor şi a înfrângerilor. Cel din urmă element le încalecă pe primele două.

Dar, aceşti trei factori determină graniţele de fapt.

Factorul istoric are însă şi elementele locale — elemente autohtonice, cari se invocă chiar atunci când avem o vechime istorică.

Şi venerabilul nostru profesor universitar, adaugă: desigur despre aceasta va hotărî acela căruia acum câteva zile ţara i-a asigurat prin votul ei toată încrederea (sala aplaudă şi ovaţionează pe d. Mareşal Antonescu). Căci peste Nistru, există o populaţie românească, de peste o jumătate de milion, iar peste Bug şi mai departe împrăştiată în rotogoale, totul depăşind cifra de un milion.

Aceştia şi-au menţinut limba, pe care o vorbesc ca în vechime, fără să-şi fi pierdut graiul de baştină şi îşi zic Moldoveni — dar de cei de ai lui Stefan cel Mare, mândrindu-se cu naţionalitatea moldovenească.

ŞI MOLDOVA DE PESTE NISTRU

Recunoaşterea românească a provinciei o constitue organizarea, de către fosta stăpânire, a Republicii Moldoveneşti. Şi chiar dacă scopul a fost altul, totuşi această Republică Moldovenească era o cracă a tulpinei noastre, care la un moment dat revendica o parte din ţinuturile trunchiului românesc.

De aceia, istoria creiază iniţiative popoarelor centrale care se mişcă şi au iniţiativa.

DESPRE UNIREA SUFLETEASCĂ

Iată deci, când în momentul de faţă ne găsim în ceasul cel mai important din istoria neamului nostru, apelez la unire, lăsând la o parte toate lucrurile mărunte (aplause puternice).

Conferenţiarul a fost aplaudat frenetic şi răsplătit pentru felul cum a înţeles să-şi împărtă şi împărtăşească şi publicului bucureştean din credinţa şi aspiraţiile d-sale personale, cari corespund pe deaîntregul simţimintelor tuturor bunilor români.

Jertfa noastră din răsărit, trebue recuperată, căci este una dintre cele mai mari dealungul veacurilor.

Aceasta trebue să cimenteze pentru veşnicie brazda românească, acolo la Bug, acolo unde din cele mai îndepărtate timpuri hălăduește suflarea românească, acolo unde nouă tuturor ne bat azi inimele.

Paul Şt. Iliin

GUVERNUL INDIILOR A INTERZIS ORICE EXORT DE CEREALE

CANTON, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB transmite:

După ştiri demne de crezare, primite dela Delhi, guvernul Indiilor a anunţat Sâmbătă seara că s'a interzis orice export de cereale.

Interdicţia exportului cuprinde şi celelalte dominioane britanice.

Deocamdată nu se arată motivele pentru care s'a luat această măsură.

EL

ÎŞI DĂ ŞI VIAŢA
TU CE DAI?

Pentru Patrie ei s'au jerfit, dându-şi viaţa.
Vouă nu vi se cere decât să ajutaţi Ţara.
Subscriind la Imprumutul REINTREGIRII

AVIZ

Rog foarte mult pe cei ce cunosc sau deţin mobila lăsată la evacuarea din 1940 şi anume: un pian marca Iulius Terich Leaitich, precum şi mobila dee plus compusă din 9 bucăţi, să anunţe contra recompensă bună la proprietar: Dascălu Ion, pensionar, str. Unirii No. 64, Chişinău.

DĂRUIŢI CĂRŢI PENTRU ROMÂNII din Transnistria

Pentru a veni în ajutorul Românilor din Transnistria, Căminul Cultural „Ferdinand I Făuritorul", cu sediul în Chişinău, strada Carol Smit nr. 42, face călduros apel către bunii Români din Chişinău şi judeţul Lăpuşna, a dărui manuale de şcoală de la clasa I primară şi până la clasa VIII liceu, cum şi orice fel de cărţi cu conţinut sănătos, moral şi naţional.

Aceste cărţi vor fi purtătoare de suflet românesc până dincolo de Bug.

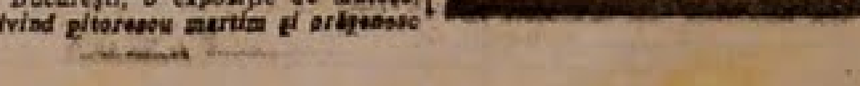
Cărţile vor fi predate în lipsa d-lui Aurel Gh. Cruţescu, Directorul Căminului Cultural, Secretariatului în fiecare zi, orele 8—13 şi 16—19 la sediul Căminului Cultural „Ferdinand I Făuritorul" str. Carol Şmit nr. 42, Chişinău.

Pictorii din Odesa lucrează icoane pentru bisericile din Transnistria

O numeroasă delegaţie de pictori artişti, reprezentând „Asociaţia Artiştilor Plastici din Odessa" s'a prezentat la Direcţiunea Propagandei pentru Transnistria, în numele celor 70 de membrii ai grupărei; au ascultat cuvântul de preţuire şi încurajare, pentru acei cari liberaţi de sub o stăpânire despotică simt nevoia să reînvie viaţa artistică de evoche şi clasică tradiţie. Din partea grupării artiştilor din Odessa au cerut lămuriri şi au făcut propuneri d-nii profesori pictori Krainov şi Jug.

S'au hotărît următoarele: cu sprijinul primăriei Odessa, se deschide Duminecă, o expoziţie de pictură care va prezenta creaţiunile artistice ale pictorilor; d. Vidraşcu, secretar general al primăriei Odessa — se ocupă personal de această manifestare; în dorinţa de a fi folositori, cu talentul şi munca lor, puternicei acţiuni religioase creştine, vor constitui un mare atelier de icoane creştine pentru biserici şi credincioşi, folosindu-se modelele autorizate de biserica noastră ortodoxă; se vor putea executa, astfel un mare număr de icoane, ţinându-se seama şi de materialul aflat în deposit.

Deasemenea, specialiştii în tehnica picturii rurale, vor fi trimişi la sate, pentru restaurarea bisericilor; asociaţia a cerut încuviinţarea de a deschide la Bucureşti, o expoziţie de sinteză, privind pitorescul martim şi pădurenesc al Odessei, chipuri şi peisagii moldoveneşti. Primăria Odessei va contribui la această expoziţie cu o seamă de pânze, din pinacoteca oraşului; în acest sens s'au făcut demersuri pe lângă Ministerul Propagandei Naţionale; Asociaţia artiştilor plastici a trimis o telegramă de omagiu şi supunere d-lui prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul civil al Transnistriei.

ULTIMA ORA

„PERICOLUL ESTE FOARTE MARE"
A SPUS ASTĂ NOAPTE RADIO-MOSCOVA

HELSINKI, 17 (Telegr. part.). — In ultimele zile, emisiunile radio-postului oficial sovietic dela Moscova, au devenit din ce în ce mai alarmante. Ştiri pline de gravitate sunt redate în special în cadrul emisiunilor muzicale sau literare.

Astfel, astă noapte, după ce s'au transmis câteva cântece populare, crainicul acestui post a spus:

„A sunat goarna de alarmă. Să ne strângem cât mai mult rândurile, căci fasciştii ne cutropesc. Pericolul este foarte mare. Să nu uităm o clipă că inamicul nostru este puternic şi foarte bine inarmat !".

Japonia va rezista oricărei ameninţări
Declaraţiile ministrului de externe japonez

TOKIO, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

D. Togo, primul ministru al Japoniei, in discursul pronunţat în parlament cu privire la relaţiile dintre Japonia şi Statele Unite a declarat că este greu să se prevadă de pe acum rezultatul negocierilor dintre Japonia şi Statele Unite.

Reluând negocierile diplomatice cu Washingtonul, a continuat d. Togo, Japonia a avut următoarele intenţii:

1. Să impiedice incercările unei a treia puteri de a turbura reglementarea situaţiei din China;

2. Să lichideze acţiunile ostile, cum este de exemplu blocada economică contra Japoniei, organizată de puteri străine şi de a restabili relaţii economice normale şi

3. De a împiedica prin toate mijloacele extinderea războiului european în Extremul Orient.

Ministrul afacerilor străine a declarat totodată că Japonia se va opune în mod energic oricărei situaţii susceptibile să ameninţe imperiul japonez sau să aducă vreun prejudiciu prestigiului Japoniei.

In momentul când d a luat conducerea negocierilor cu Statele Unite — a precizat d. Togo — el nu avea nici o indoială în această chestiune. Deocamdată nu poate să facă precizări cu privire la aceste negocieri însă crede că este posibil să să ajungă la un rezultat pozitiv în cazul când guvernul Statelor Unite doreşte menţinerea păcii mondiale tot atât de sincer ca şi Japonia.

In altă ordine de idei, d. Togo a declarat că Japonia are un mare interes in ceeace priveşte teritoriile din Asia de Nord şi de Sud. Pactul de neutralitate dintre Japonia şi Rusia Sovietică a fost încheiat în vederea securităţii dinspre nord. Deşi au izbucnit, la o anumită dată ostilităţi intre Germania şi Rusia Sovietică, Japonia a continuat totuşi să rămână la politica ce tinde la menţinerea securităţii în Nord.

Japonia este decisă, a subliniat d. Togo, să evite apariţia unor elemente care ar putea să provoace turburarea păcii in nord, ea însă ţine să evite şi producerea unei situaţii care ar ameninţa drepturile şi interesele Japoniei.

In sfârşit, ministrul de afaceri străine al Japoniei, a subliniat relaţiile amicale cu Indochina franceză şi Thailanda, declarând: Este foarte regretabil că o propagandă rău voitoare a fost pusă la cale de terţe puteri, atribuindu-se Japoniei intenţii agresive faţă de aceste teritorii.

MAREA VICTORIE DELA SEVASTOPOL
Invincibila forţă ofensivă a infanteriei germane

BERLIN, 17. — Ştirea că unul dintre forurile Sevastopolului a fost cucerit de trupele germane, este puternic subliniată de presa berlineză de azi dimineaţă. La Berlin se accentuează asupra faptului că sovieticii şi-au transformat Sevastopolul intr'o extraordinar de puternică fortăreaţă. Aici au fost nu numai construite toate cazărmile şi stabilimentele necesare marinei, după cum menţionează ziarul berlinez „Der Montag", dar au fost aglomerate şi numeroase depozite de muniţii, de mine şi multiple amplasamente de baterii antiaeriane, ca şi de tancuri petrolifere. Intr'un cap al golfului Sevastopol, s'a construit şi o bază pentru submarine. In faţa golfului s'a aşezat un puternic baraj de mine. Dar inainte de orice, atât bateriile de coastă cât şi forturile aşezate pe înălţimile din jurul golfului, au fost puternic construite şi perfect amenajate. Sovieticii şi-au intrebuinţat toată ambiţia pentru a construi in acest punct o masivă citadelă maritimă. Insă de vreme ce un fort a fost luat cu asalt de trupele germane, se reliefează lămurit faptul că nimic nu se poate impotrivi spiritului ofensvi al infanteriei germane.

Li[illegible]ia ferată Leningrad - Vologda
intreruptă de forţele germane

AMSTERDAM, 16. (Rador).— Corespondentul agenţiei DNB., transmite:

Serviciul de informaţii britanic anunţă că se recunoaşte că germanii au intrerupt la Kuibyşev (Samara) linia de cale ferată Leningrad-Vologda, lângă Eihvin.

PRĂBUŞIREA UNUI AVION AMERICAN DE BOMBARDAMENT
Intreg echipagiul a murit carbonizat

NEW-YORK, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. anunţă:

Un avion de bombardament, prevăzut cu două motoare şi având un echipaj compus din patru oameni, s'a prăbuşit în pădurea din apropiere de localitatea Bangor, din statul Maine.

Sfărâmăturile avionului au fost regăsite după cercetări indelungate.

„Associated Press" adaugă că intreg echipajul a murit carbonizat.

Coloşi sovietici distruşi de forţele germane

Comunicatul german

TRUPELE GERMANE AU CUCERIT O IMPORTANTĂ FORTĂREAŢĂ LÂNGĂ SEVASTOPOL

BERLIN, 16 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, inaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

In cursul atacurilor asupra Sevastopolului, trupele germane au cucerit un fort bine organizat şi apărat cu inverşunare.

Aviaţia a sprijinit operaţiunile terestre din jurul localităţilor Sevastopol şi Kerci, prin atacuri indreptate asupra lucrărilor fortificate, a vaselor şi a amenajamentelor portuare.

O canonieră şi două vase care transportau trupe sovietice au fost lovite de bombe in plin.

In regiunea Tihvin, numai două companii de pioneri au cucerit, ele singure, 113 amplasamente de luptă.

In spaţiul maritim din jurul Angliei, arma aeriană germană a scufundat, lângă insulele Feroe şi la est de Peterhead două vase de comerţ inamice, cu o deplasare globală de 7000 tone.

Alte două vase mari au fost avariate serios de bombe.

Avioane de luptă au atins ziua, cu bombe in plin, inaltele furnale de lângă Middlesborough.

Alte atacuri aeriene au fost indreptate, in noaptea trecută, asupra instalaţiilor portuare de pe litoralul de est şi sud-vest al insulei britanice.

Intr'o luptă de noapte, desfăşurată deasupra canalului Mânecii, intre forţele de avant-post germane şi vedete rapide britanice, una din acestea a fost scufundată.

Scufundarea unei alte vedete rapide inamice este probabilă.

Forţele germane angajate in această luptă nu au avut pierderi.

In Africa de nord, forturi de lângă Tobruk şi un punct de sprijin al aviaţiei britanice din oaza Giarabub au fost bombardate cu suces de aviaţia germană de luptă.

Noaptea trecută, inamicul a intreprins incursii pe coasta de nord-vest, cu forţe slabe. Un bombardier britanic a fost doborit.

In cursul săptămânei trecute, arma aeriană germană a inregistrat succese mari in lupta contra aviaţiei sovietice. In perioada dintre 1 şi 8 Noembrie, Sovietele au pierdut in total 2174 avioane. Din acestea, 1293 au fost distruse in lupte aeriene, 412 doborite de artileria antiaeriană germană, iar restul distruse pe sol.

In aceeaşi perioadă, 183 de avioane germane au fost pierdute pe frontul de est.

ANGLIA PRIVEŞTE CU INDIFERENŢĂ LA LUPTA SOVIETELOR

BERLIN, 17. (ESS). — Cunoscuta publicaţie „Deutscher Politischer Bericht" scrie: ultima cuvântare ţinută de Churchill este una dintre cele mai ciudate cuvântări pe care premierul britanic le-a rostit dela izbucnirea războiului. Ea a desamăgit odată mai mult pe acei cari aşteptau un răspuns la cuvântarea lui Stalin la cererea acestuia de a se creia un al doilea front in vest. Churchill nici n'a pomenit de această cerere a Rusiei, care pretindea să i se aducă o uşurare prin crearea unui front in vestul Europei. Tăcerea lui Churchill este expresiunea indiferenţii cu care guvernul britanic priveşte lupta disperată pe care o duce aliatul său din răsărit. In timp ce Wavell are misiunea să se ingrijească ca nici o picătură de petrol rusesc să nu cadă in mâna germanilor, guvernul britanic priveşte cu calm cum curge sângele rusesc ca un uriaş ocean dela Marea Albă şi până în Crimeea.

Intr'o altă parte a cuvântării, Churchill se ocupă de finanţarea cheltuelilor de război britanice de către Statele Unite. Vorbind ca o femeie răsfăţată, care pretinde dela iubitul ei mereu alte cadouri, premierul britanic declară cu candoare, că Anglia a epuizat toate devizele. Churchill le spune americanilor verde că acest război este al lor tot aşa cum este şi al Angliei şi că englezii găsesc foarte natural ca americanii să-şi deschidă punga. Părerea aceasta a lui Churchill va avea cândva, importanţa istorică, intrucât ea stabileşte de pe acum că Anglia nu va plăti după război creditele acestea deschise de americani. Este interesant că Churchill face această declaraţie in clipa in care Roosevelt, ocupându-se de problema finanţării inarmărilor americane, spune următoarele: „trebue să luăm imediat măsuri pentru a absorbi puterea de cumpărare prin impozite suplimentare, astfel ca să putem plăti o mare parte din producţia noastră de inarmări". Churchill, care este pe jumătate american, se străduieşte să dicteze cadenţa in care preşedintele Roosevelt trebue să meargă spre război.

AMENINŢARILE LA ADRESA JAPONIEI

Numai aşa pot fi inţelese ameninţările pe care premierul britanic le flutură la adresa Japoniei. Sub forma unui avertisment dat Japoniei el invită Statele Unite să nu mai şovăie mult timp şi să ia iniţiativa in Pacific. Se aminteşte că după ultima schimbare a cabinetului japonez in timp ce presa Statelor Unite avea o atitudine de expectativă, Anglia, dominioanele britanice şi ziarele engleze din America latină aveau o atitudine de ostilitate. Timp de două săptămâni oficinile engleze au răspândit versiunea că noul cabinet japonez inseamnă război. In acelaş timp, agenţiile britanice comunicau ştiri alarmante din Extremul Orient. Actuala declaraţie a lui Churchill corespunde intru totul manevrelor de presă de atunci. Guvernul britanic nu doreşte nici un compromis intre Statele Unite şi Japonia şi vrea să extindă prin orice mijloace războiul in Orientul depărtat. Churchill merge atât de departe încât făgăduieşte americanilor ajutorul activ al flotei britanice. Orice om ştie că Anglia este astăzi mai puţin decât oricând in măsură să trimeată vase de război in Asia Orientală. Promisiunile acestea nu sunt decât un bluff şi au acelaş valoare ca şi promisiunile făcute Franţei şi tuturor celorlalţi aliaţi britanici. Cine cunoaşte Japonia ştie că asemenea ameninţări nu găsesc acolo niciun ecou, japonezii nu s'au lăsat niciodată impresionaţi de nimeni şi de nimic.

L[illegible]TV[illegible]NOV A SOS[illegible]T LA PAHLEVI

AMSTERDAM, 17. (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB transmite:

O ştire primită de agenţia Reuter din Teheran anunţă că Litvinov şi sir Walter Monckton, impreună cu insoţitorii lor, au sosit Sâmbătă la Pahlevi, după ce au traversat Marea Caspică pe bordul unui vapor plecat dela Baku.

Ştirea adaugă că el îşi von continua călătoria peste puţin timp.

NUMEROŞI PRIZONIERI SOVIETICI CAPTURAŢI PE FRONTUL FINLANDEZ

HELSINKI, 17. (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite următorul comunicat oficial;

Pe frontul Hanko, mare activitate de artilerie.

Pe frontul din istmul Careliei, tiruri de artilerie de ambele părţi.

O patrulă sovietică a fost nimicită. Numeroşi prizonieri au fost capturaţi.

Pe frontul dela Syaervi, activitate de patrule.

O companie sovietică a fost risipită de focul bateriilor finlandeze.

Cam vreo sută de cuiburi mitraliere inamice au fost distruse.

Prima „alarmă" aeriană la New-York
A fost bombardată marea piaţă Union Square

OTTAWA, 16 (Telegr. part.). — Corespondentul din New-York al agenţiei „Canadian Press" anunţă că la New-York, s'a desfăşurat Sâmbătă un exerciţiu de apărare pasivă, având ca temă bombardarea marei pieţe new-yorkeze Union-Square.

Gărzile de pompieri, au stins focurile simulate şi au condus mii de locuitori in adăposturi, in timp ce personalul „Crucii Roşii" transporta pe „răniţi" pe brancarde.

Escadroanele poliţieneşti şi companiile de pompieri, impreună cu detaşamente de lucrători specialişti, s'au dus la locul „dezastrului" şi a „reparat" legăturile telefonice „avariate".

LONDRA PUTERNIC ATACATĂ DE AVIAŢIA GERMANĂ

AMSTERDAM, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB comunică:

In zorii zilei de 9 Noembrie, anunţă ştiri primite tardiv din Londra, atacurile aeriene germane au produs mari pagube in special in regiunea din nord-vestul Londrei.

Un puternic incediu a distrus mari depozite de aprovizionare aparţinând ministerului alimentaţiei. Acest incendiu a fost provocat de mai multe bombe incendiare căzute in plin.

Vio[illegible]ente atacuri italiene
contra poziţiilor dela Gondar

ROMA, 16. (Rador). — Comunicatul Nr. 532 al marelui cartier general al forţelor armate italiene declară:

Pierderile pricinuite la Acireale, in Sicilia, in urma incursiunii britanice din noaptea de 15 Noembrie, s'au ridicat la 21 de morţi şi 29 răniţi.

Echipajul căzut in mare, al avionului doborit, a fost capturat pe coastă. El se compune din trei subofiţeri.

In Africa de nord, pe frontul Tobruk, activitate de artilerie.

Inamicul a făcut incursiuni aeriene pe deasupra localităţilor Benghazi şi Derna, pricinuind câteva pagube, pecum şi un mort şi câţiva răniţi in populaţia arabă.

In Africa orientală, violentele atacuri declanşate de inamic contra poziţiilor noastre inaintate dela Gondar, au fost respinse. Sute de morţi au rămas pe teren, in faţa poziţiilor apărate cu indârjire.

Alte pierderi grele au fost pricinuite inamicului in cursul acţiunilor ofensive efectuate de detaşamentele noastre.

In Africa de nord, avioane germane de bombardament au atacat aeroportul dela Giarabub, distrugând pe sol trei avioane cu mai multe motoare.

In cursul luptelor aeriene, avioanele de vânătoare au doborit patru aparate inamice.

Două din avioanele noastre nu s'au intors la bază.

In Mediterana orientală, aparate italiene, care efectuau operaţii de recunoaştere ofensivă, au atins cu bombe şi au scufundat două vase de comerţ inamice.

In Mediterana centrală, avioanele noastre de vânătoare, care efectuau un serviciu de patrulare, au doborit două avioane inamice de tipul „Wellington".

In Mediterana occidentală, unul din avioanele noastre torpiloare, comandat de maiorul Arduino, a atacat şi a scufundat un vas inamic încărcat, de 10.000 de tone.

TRUPE CANADIENE AU SOSIT LA HONG-KONG

SHANGHAI, 17 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. comunică:

Postul de radio din Hongkong a anunţat că în acel oraş au sosit trupe canadiene, printre care se găsesc şi solaţi nord-americani.

Este pentru prima oară că trupe britanice, făcând parte din dominioane, staţionează la Hongkong.

Domneşte impresia că regiunea Hongkong ar fi inglobată în sistemul de apărare britanic pentru Extremul Orient.

Cercurile australiene îngrijorate de mersul negocierilor japono-americane

SIDNEY, 17 (Oriente). In cercurile răspunzătoare australiene există foarte mare nelinişte faţă de cursul negocierilor japono-americane.

Există indicii care fac să se creadă că aceste negocieri nu vor avea rezultat pozitiv.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9